

VREMENSKA PRATIKA

za navadno leto 2022

Vremenska pratika za navadno leto 2021

Zbral in uredil: Mag. Dušan Kaplan

Urejanje in tisk: Srednja medijska in grafična šola Ljubljana

Naklada: 100 izvodov

*To Pratiko posvečam lepotam Slovenije,
Lepoti slovenskega jezika,
in modrostim naših dedov*

Izdajo Vremenske pratike je finančno podprla občina Bloke.

Zanjo župan Jože Doles. Iskrena hvala

Na Blokah, decembra 2021

Ivan Čampa*

Njiva

*Odkar neznani je očak požgal
V dolinskem kraju gozd, napravil njivo,
Jo rod za rodom je oral marljivo
In vabil plod iz njenih tal.*

*Rodila mu je često le osat,
A ni zavrgla vera je njegova:
Osvajal jo je vsako leto znova,
Ob njej preživel letu in pomlad.*

*Tako so se ohranjali rodovi
V menjavi žalostnih in vedrih dni,
očete so menjavali sinovi*

*In njiva vedno je ostal zvesta
Ljubezni, ki jo znoj in žulj rodi,
Bila je hkrati mati in nevesta.*

*Bloškega učitelja Ivana Čampo so kot talca ustrelili Italijani 1942.

Namesto uvoda

Lani, melo pred novim letom, sva s starim znancem ob kavi klepetala o današnjem svetu. Sredi pogovora me je presenetil z vprašanjem: »Kako si upaš pisati o dogodkih za eno leto vnaprej. In to o vremenu, ki je izredno zapleten fizikalni fenomen? Kaj ni to malo vedeževaje?« Iz njegovega vprašanja sem čutil skrb za najino prijateljstvo. In bodico. Vprašanje je bilo na mestu. Kaj res lahko predvidimo našo prihodnost? Je to mogoče storiti na osnovi preteklosti? Recimo na modrostih ljudskega izročila. Na kaj se smemo opreti pri tako drznih napovedih?

Potolažil sem ga, da je moj prvi namen ohraniti čudovito slovensko ljudsko izročilo o vremenu. Prav bo, če naši vnuki vedo, da so bili njihovi dedje dobri ljudje, ki so znali **naravo** prav po božje častiti. Nič niso vedeževali. Odvisni so bili od nje in njenih zakonitosti. O teh je bila odvisna dobra letina. S pravo kmečko pametjo so znali razbrati določene naravne zakonitosti. Povezali so jih v izkušnje in gospodarili tako modro, da je narava ohranila vso svojo lepoto do danes. Bili so pravi 'naravni znanstveniki', ki jim ni bilo tuje vzročno povezovanje in sklepanje. Prihodnost so 'napovedovali' odgovorno z željo po preživetju. Bomo znali tudi mi zapustiti našim vnukom naravo čisto, skrbno ohranjeno, vredno časti naše generacije?

Vprašanja o možnostih napovedovanja prihodnosti si že dolgo postavlja tudi znanost. Tudi fizika in astronomija. V vsakdanjem življenju smo vajeni, da imajo vsi dogodki svoje vzroke. Vzročna zveza se vije iz preteklosti v sedanjost. Richard Feynman, ki je delal na Kalifornijskem tehnološkem inštitutu je raziskovalcem vesolja postavil nenavadno vprašanje, ali ne obstaja morda več različnih preteklosti v razvoju vesolja. Šel je še naprej in trdil, da je naše vesolje 'doživelo' več različnih preteklosti in jih še naprej doživlja. Misel je nadaljeval in skušal vsaki preteklosti prirediti določeno **verjetnost** in na tej osnovi predvideti določeno prihodnje dogajanje v vesolju. Poizkus se je izkazal za neverjetno uspešnega. Zakaj bi tega principa ne mogli uporabiti tudi za vreme, saj nanj vpliva nešteto dejavnikov. Zemeljskih in vesoljskih.*

Poizkušati napovedovati prihodnost, tudi vremena, torej ne moremo vzeti kot nekakšno znanstveno fantastiko. Bog ne daj, kot vedeževanje. Mnoge trditve iz zakladnice ljudskega izročila še vedno držijo, kljub hudim spremembam, ki jih je povzročil človek v naravi s svojim pohlepnim delovanjem. Zato me ta skrb vsako leto spet 'vabi' k pisanju Pratičke. Vabi nas naša Zemlja, da se pridružimo vsem organizacijam in posameznikom, ki opozarjajo na pohlep današnjih oblastnikov. Med temi so ljudje, ki so za denar in oblast pripravljeni pogubiti vse, celo nekaj tako izjemnega, kot je lepota vesolja Zemlja.

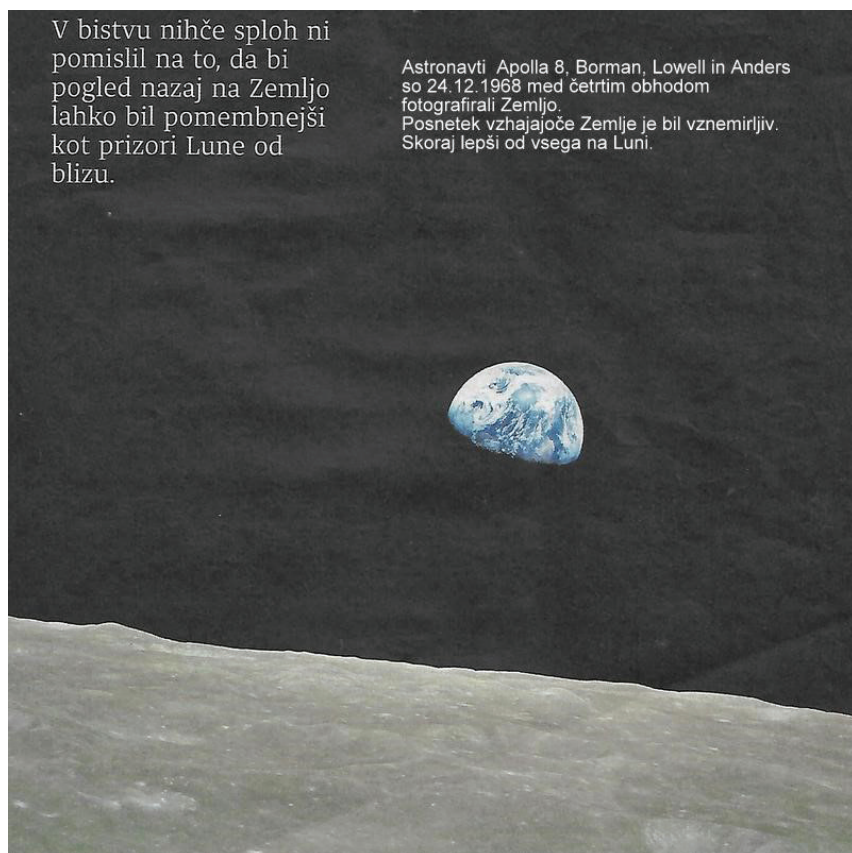
Mag. Dušan Kaplan

*Bralcem Pratike priporočam knjigo Stephena Hawkinga 'Kratki odgovori na temeljna vprašanja', kjer bodo našli odgovore še na nekatera druga vprašanja iz tega področja.

Lepotica vesolja - Zemlja.

Takole so jo zagledali vzhajati nad obzorjem astronauti Apolla 8, Borman, Lowell in Anders. na božični večer 24. decembra 1968 ob četrtem obhodu okrog Lune. Vzhajajoča Zemlja je bila prvovrstno presenečenje. Pogled nanjo je poplačal ves trud odprave in povedal, na kako čudovitem planetu smo. Prizori z Lune so postali skoraj drugotnega pomena.

Naš dom je. Skrbimo zanj.

V bistvu nihče sploh ni pomislil na to, da bi pogled nazaj na Zemljo lahko bil pomembnejši kot prizori Lune od blizu.

Astronavti Apolla 8, Borman, Lowell in Anders so 24.12.1968 med četrtem obhodom fotografirali Zemljo. Posnetek vzhajajoče Zemlje je bil vznemirljiv. Skoraj lepši od vsega na Luni.

Nič ne bo škodilo, če poznamo nekaj astronomskih podatkov

Leto 2022 je navadno leto, ima 365 dni, začne se s soboto in konča s soboto. Vladar leta je Jupiter.

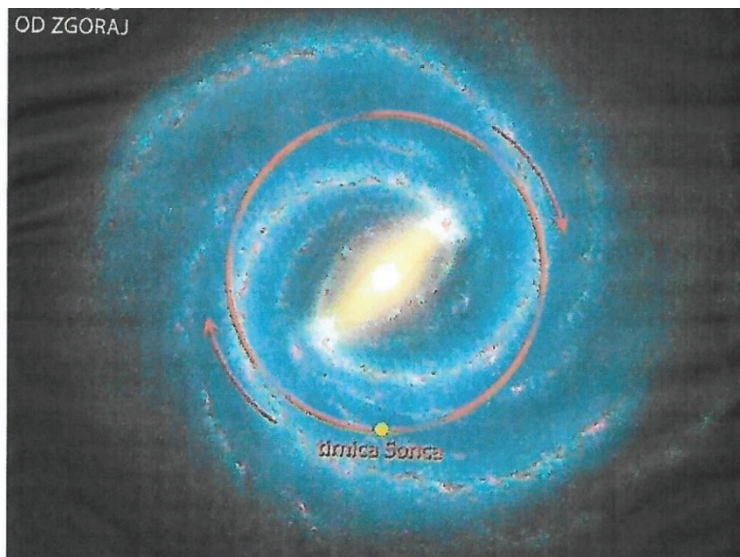
Sonce in galaksija Rimska cesta.

Mnoga dogajanja na zemlji in v našem osončju, so povezana z kozmičnimi dogodki v naši galaksiji Rimske cesti in globinah vseмирja. Poglejmo v našo galaksijo Rmsko cesto. Nekaj milijard zvezd jo sestavlja. V njenih nam komaj razumljivih razdaljah je skrito naše osončje in z njim zemlja. Premer naše Galaksije je okoli 100 000 svetlobnih let. Po vesolju hiti z 2,5 milijona km/h.

Naše sonce je oddaljeno okoli 26 000 svetlobnih let od njenega središča. Sonce ne lebdi nepremično v galaksiji. Vrti se na enem od pramenov galaksije Rimska cesta. Skupaj s planeti, asteroidi in kometi se giblje po galaksiji s hitrostjo približno 220 km/s in po spirali drsi proti robu galaksije. Za en obhod galaksije potrebuje 230 do 240 milijonov let. Ravnina kroženja po kateri se giblje ni ravna, ampak nekako valovi. Trenutno smo približno 55 svetlobnih let nad ravnino kroženja. Od nje se bo oddaljevalo še kakšnih pet svetlobnih let po paraboli s kotom šestdeset stopinj.

Trenutno je celotno naše osončje na spiralnem pramenu med obema glavnima spiralama zvezd Rimske ceste in sicer nekje v smeri proti Strelcu med ozvezdjema Lire in Herkula.

O dogajanjih v vesolju še vedno vemo malo. Človeštvo bo moralo na področju znanosti in tehnike močno strniti vrste, da bomo začeli razumevati neskončne razdalje, fizikalne, kemične in druge procese v vesolju.

Za nas, navadne ljudi, bo za začetek čisto dovolj, če bomo skrbno varovali ta prahec imenovan Zemlja, na tretjem tiru od sonca.

Zato ker je poseben. Na njem se je v milijardah let razvilo nekaj, česar drugod v vesolju še nismo odkrili – živa bitja in življenje. Skrbi me. Ta čudež ne znamo dovolj ceniti in varovati. Otepamo se z vojnami, sovraštvom, rasizmom... svinjamo okolje kot, da je večno in nepokvarljivo. Dajmo raje občudovati ta čarobni, morda enkratni, dogodek veselja.

Še nekaj o Soncu

Sodi med srednje velike zvezde. V njegovi notranjosti divjajo silni jedrski procesi. Izbruhe plazme iz notranjosti na njegovo površino bolj poznamo kot sončne pege in sončev veter. Izbruhi niso enakomerni. Oba pojava valovita od minimuma do maksimuma v ciklih dolgih približno enajst do dvanajst let in kar močno vplivata na naše vreme, na vroča poletja in hude zime. Za primer naj navedem recimo leto 2012/2013 ko smo imeli eno bolj belih in hladnih zim v zadnjih petdesetih letih. Sneg je zapadel že decembra in držal do konca februarja. Nasulo ga je celo po en meter in več. Sončev cikel je bil tedaj dosegel maksimum.

Čez šest let v zimi 2016/2017 pa smo bili skoraj brez snega, bilo pa je izjemno hladno. Ponekod po Evropi je več dni vladal polarni mráz. V naslednjih letih smo imeli milejše zime. Pogosto se je zgodilo, da so milejšim in blagim zimam sledile hladnejše in bolj ostre.

Če verjamemo tem izkušnjam bo letošnja zima (od decembra 21 do februarja 22) hladnejša od lanske, bolj mokra, snežena. Znala bi biti podobna tisti zimi iz leta 2016/2017. Prihodnje leto se bo ta cikel začel vzpenjati iz minimuma v predlanskem letu proti maksimumu in ga dosegel okrog leta 2031 (2032).

Jupiter velikan našega osončja

Poglejmo še nekaj podatkov o Jupitru, varuhu našega osončja. Velikan med planeti našega osončja varuje manjše planete pred asteroidi, kometi in drugimi 'vsiljivci', ki zaidejo v osončje in pretijo s svojo razdiralno močjo. V starem Rimu so mu namenili glavno vlogo med bogovi. Jupitrove templje so zato gradili pogosto. Predstavljali so ga z močno glavo, ki pa je imela dvojen obraz. Gledal je naprej in nazaj. Nekateri poznavalci menijo, da je temu krivo Jupitrovo 'vzratno gibanje' (retrogradno), saj določen čas gibanja okoli sonca teče naprej, nekaj časa pa nazaj. No taka gibanja najdemo tudi pri drugih planetih, vendar je prav Jupitrovo

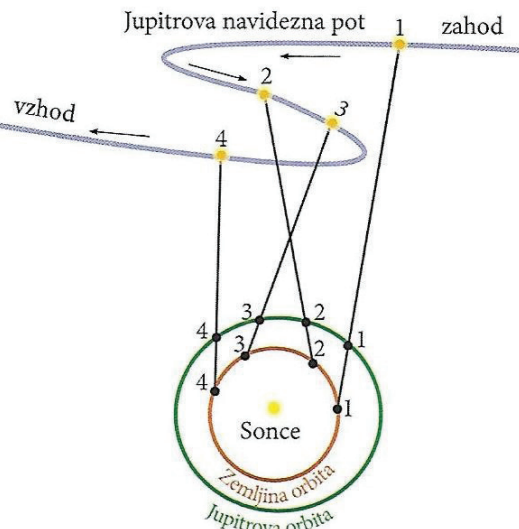

najbolj vidno, ker je pač največji. To retrogradno gibanje je posledica različnih hitrost posameznih planetov in njihovega položaja, glede na gibanje zemlje. Prav pri Jupitru ga je s sliko in besedo imenitno opisal Gregor Pavlič v reviji Življenje in tehnika (9/2021)

Luna

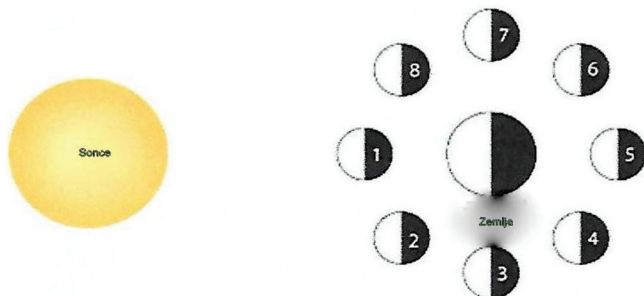
Preden se lotimo potepanja po koledarju preko vseh svetnikov, letnih časov, osebnih vremenskih zapiskov in drugih podatkov, si pogledjmo še našo zvesto spremljevalko Luno. Tesno je povezana z Zemljo. Neločljivi dvojčici sta. Vendar zadnji podatki opazovanj z vesoljske stacionarne postaje kažejo, da se luna počasi oddaljuje od zemlje. Kakšen centimeter na leto. Ne skrbite! Še dolgo bosta druga drugi v oporo in skupaj vplivali tudi na vreme in klimatske razmere na obeh planetih. Milijone let že gledata druga drugo z istim obrazom in ta ples bo trajal še nekaj milijard let. Sonce, ki vpliva na obe, bo čez kakšne štiri milijarde let postalo rdeča velikanka in ustavilo ta ples. Do tedaj pa veselo uživajmo ob večnem potovanju obeh lepotic v vesolju in pogledu nanju. Zakaj nam luna kaže vedno isti obraz, me je nekoč vprašala vnukinja? Glavni krivec je sila gravitacije med zemljo in luno. Ta izčrpa vzajemno rotacijsko energijo. Na zemlji to najlažje opazimo ob plimi, oziroma ob oseki. Tudi zemlja ustvari neke vrste 'izboklino' (plimo) na luninem površju v velikosti malo manj kot dva kilometra (1828 m) na luni. Seveda vplivajo na našo Zemljo še druge sile kozmosa, vendar nam zadošča gravitacija.

Luna prehaja v različne faze zaradi kroženja okrog zemlje (poglej skico). Ta pot traja 27,3 dneva. Cel lunin krog od mlaja pa do mlaja naslednji mesec pa 29,5 dneva. Ta dva dodatna dneva nastaneta zaradi njunih različnih hitrosti pri kroženju okoli sonca. Ta dva dodatna dneva potrebuje luna, da 'ujame' zemljo. Med tem ko luna konča en krog okoli zemlje, ta prepotuje okrog 72 420 milijonov kilometrov okoli sonca. Zemlja je tako skoraj 2,2 dneva hitrejša pri svojem potovanju okoli sonca v primerjavi z luno in hitrostjo njenega kroženja okoli zemlje. Na začetku kroga, ob mlaju, je luna tako blizu sonca, da zemlja ne more metati nanjo sence (faza 1 na skici). Luna je torej natanko med zemljo in soncem. V prvi četrtini kroženja (prvi krajec) raste okrog šest dni in je polovično osvetljena, v drugi četrtini zasije kot polna luna ali ščip in nato pada preko tretje četrtine, ki ji pravimo lunin ali zadnji krajec, nazaj do mlaja.

Kako nastanejo lunine mene

»Zakaj nam luna vedno kaže eno in isto stran? Kaj skriva zadaj?«, me je vprašala nekoč vnukinja.

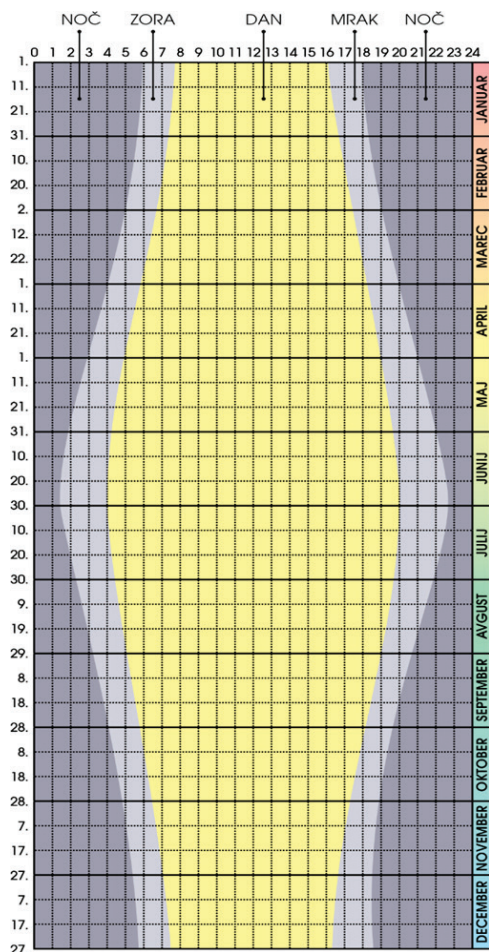
No, v Pavlihovi pratiki iz leta 1953 se je karikaturist z zadnjo stran lune takole pošalil.

Dan naš vsakdanji

Poglejmo še kako se prelivajo v enem dnevu dan in noč, zora in mrak. Diagram sem dobil v reviji Naše nebo, ki ga vsako leto skrbno pripravijo v Društvu matematikov, fizikov in astronomov Fakultete za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani. Diagram sem si drznil malo prirediti, da bi bil nam, običajnim bralcem, bolj razumljiv. Prepričan sem, da mi v uredništvu revije te predznosti ne bodo zamerili.

Prirejani diagram dneva iz revije Naše nebo 2020; založba DMFA FM Univerze v Ljubljani

Noč, zora, svetli del, dneva, mrak zarja in spet noč si takole sledijo čez leto. Kako pa se 'razteza' oziroma 'krči' **dan** v celotnem koledarskem letu. Priredil

sem ga tako, da je svetli del dneva v sredini, obdajata pa ga mrak in zora zjutraj ter zarja in mrak zvečer. Podatki v njem veljajo za leto 2020. Naslednje leto bodo ti podatki malenkost drugačni (poglej efemeride za tisto leto), kar pa celotne slike ne spremeni.

Kaj je mrak? Poznamo meščanski, navtični in astronomski mrak. Meščanska (navtična, astronomska) **zora** je čas (zjutraj) od trenutka ko sončevo središče doseže višino 6.st. (12 st. 18.st.) nad obzorjem Meščanski (navtični, astronomski) **mrak** je čas, ki preteče zvečer od sončevega zahoda do trenutka, ko se središče sonca spusti 6 st. (12 st. 18. st. pod obzorje.

Dokler traja zora (meščanski mrak) lahko na prostem še beremo srednje velik tisk. Ko nastopi navtični mrak, so na nebu že vidne zvezde potrebne za navigacijo, hkrati pa je še viden horizont na morju. Ob koncu astronomskega mraka so na nebu vidne vse zvezde, ki jih vidimo s prostim očesom.

Prirejeni diagram dneva iz revije Naše nebo 2020; založba DMFA FM Univerze v Ljubljani

Vreme v letu 2022 bodo krojili še...

Poleg vplivov iz vesolja vpliva na vreme pri nas še nekaj pojavov, ki jih velja poznati. Najprej je tu gibanje osrednjih **zračnih mas**. Slovenija na presečišču zračnih mas, ki k nam pritekajo iz smeri Atlantskega oceana in onih iz vzhoda, iz Sibirije. Posebej poletna in zimska dogajanja se bodo izmenično ravnila po obeh masah. Ohlajen evrazijski kontinent v Sibiriji na eni strani in Atlantski ocean. Razbeljena Afrika pa na tretji strani.

Vsako leto posebej smo pozorni tudi na tri oceanske tokove. Vodna površina obsega na zemlji kar tri petine površja. **Segrete** vodne mase imajo močan vpliv na vremenska dogajanja. Poznamo jih več, omenil pa bom tri.

Prvi, El Ninjo (fantek), 'božični' ekvatorialni tok, ki se oblikuje vsako jesen v velikih vodnih masah Tihega oceana. Pozorno bomo spremljali njegov velikost v decembru, okoli božiča (od tod njegovo ime). Kako močan in topel bo ko se bo usmeril proti Južni Ameriki.

Ob njej se obrne proti severu in se združi s tokom El Ninja (punčka, božička), ki nastaja v severnem delu Tihega oceana. Od Aljaske se bo ob azijski obali prelil v Indijski ocean in od tod do Afrike. Tam bo vplival na drugi tok, ekvatorialni Atlantik. Oba pa na Zalivski tok s Karibov. Vsi pa na hladni Atlantski severni del, katerega vplive poznamo v Evropi. Slednji je nekako za celih osem stopinj hladnejši od ekvatorialnega in obliva našo celino od zahoda. Ti tokovi se sicer ne mešajo docela med seboj, njihovi vplivi pa v mnogočem rišejo vreme pri nas. Nekaj podatkov kaže, da bo El Ninjo letos je sorazmerno velik in hladen.

Gotovo pa na vreme močno vpliva tudi **človek** z onesnaževanjem okolja in brezobzirnim uničevanjem narave. Naši dedje so vremenske izkušnje nabirali stoletja. Malokdo med njimi je vedel za te ali one zračne mase, še manj za gibanje morskih tokov in druge vplive. Ker pa so bili usodno odvisni od vremena, so izkušnje zapisali, se po njih ravnali in jih v čudovitih verzih ohranili nam.

Zakaj praznujemo novo leto januarja, sredi zime? Takole je bilo pravijo vzrok tiči v smešnem delu zelo resne znanosti, v zgodovini. V starem Rimu so praznovali novo leto spomladi, v začetku marca. Prazniki, marčne ide, so trajali več dni. Takrat so običajno opravili tudi volitve na pomembnejše položaje v rimski upravi. Seveda ni šlo brez političnih igric. Zgodilo se je na nek nenavadno topel januar. V neki manjši obrobni stranki so trdili, da je že pomlad in čas za volitve. Od neučakanosti, da bi vsilili senatu prav svojega konzula, je skupina pretkanih senatorjev, izkoristila nepozornost drugih senatorjev in že v začetku januarja opravila volitve ter izvolila svojega konzula. Volitve so potrdili. Tako je ta politična spletka prestavila začetek novega leta na začetek januarja. Ostalo je do današnjih dni.

Sedaj pa k novemu letu 2022

Kdaj praznujejo novo leto drugi narodi!

Budisti bodo letos praznovali leto 2565.

Po berberskem koledarju bo letos nastopilo leto 2971.

Po koptski ortodoksni cerkvi bo novo leto 11. septembra štel 1738 let.

Po armenskem koledarju bodo šteli leto 1470.

Po koledarju Nanakšahi, ki ga uporabljajo Sikhi v Indiji, bodo 14. marca praznovali začetek leta 553.

Po kitajskem koledarju, ki se bo začelo ob mlaju 1. februarja 2022 v zname-

nju tigra in sicer v elementu voda (pozitivna). Njihovo pojmovanje letih časov, povezovanje narave s človekovo dušo, prepričanje, da se v vseh stvareh lahko najde dobro, je vznemirljiv. Takole je postavljeno njihovo leto.

Kitajski koledar ima v letu dvanajst mesecev tako kot evropski. Poznajo tudi živalski krog (astrološki zodiakalni krog), seveda z živalmi iz njihovega sveta. Pri nas lastnosti posameznih živali potem pripisujemo ljudem rojenim v teh znamenjih po mesecih, kitajski koledar pa posamezno znamenje prestavlja celemu letu. Letos bodo praznovali leto tigra. Kakšne lastnosti pripisujejo tigrom in kakšno leto obeta tiger?

Tiger je zaletav, impulziven in dinamičen. Ne zna biti pri miru. Rad ogromno tvega vendar, če potrebujete junaka je tiger kot nalašč za to. Radi se čutijo skrbnike zatiranim in so se pripravljeni bojevati proti vsem krivicam. Znajo biti izjemno očarljivi in prepričljivi. So rojeni voditelji pa ne zaradi prirojenih voditeljskih sposobnostih, ampak zato, ker lahko vsakogar pregovorijo, da jim sledi tudi , če je načrt slab.

Ne prestrašijo se zlepa, vendar rabijo ogromno čustvene podpore. Radi se počutijo ljubljene. So veliki romantiki, se hitro zaljubljajo in pogosto zdržijo v razmerju.

V poslih so samotarji in imajo le peščico res dobrih prijateljev. Taka prijateljstva ohranijo do konca življenja. Tigri so dobri starši, otroci jih obožujejo kot vznemirljive in očarljive osebnosti. So strogi in zahtevni in od vseh veliko pričakujejo. V poslu so pustolovci, špekulanti, polni novih zamisli. Navdušeni so nad novimi projekti, sovražijo enoličnost in se hitro začno dolgočasiti.

Letni časi

Pomlad: Pomladni ekvinokcij - enakonočje bo v nedeljo, 20. marca ob 16.uri 33 minut.

Poletje: Poletni solsticij bo v torek 21. junija ob 11.uri 13 minut.

Jesen: Jesenski ekvinokcij - enakonočje bo v petek, 23. septembra ob 03.uri 03 minut.

Zima : Zimski solsticij bo v sredo, 21. decembra ob 22. uri in 48 minut.

Poletni čas, ko premaknemo urne kazalce za eno uro nazaj, bo v noči na zadnjo nedeljo v marcu (28. marca).

Na srednjeevropski čas pa se vrnemo zadnjo nedeljo v oktobru (31. oktobra), ko vrnemo urne kazalce za eno uro nazaj v sončni čas.

Državni prazniki

Novo leto sobota 1. in nedelja 2. januar

Prešernov dan, kulturni praznik: torek, 8. februar

Dan upora proti okupatorju: sreda, 27. april

Praznik dela: nedelja, 1. maj in ponedeljek, 2. maj.

Dan državnosti: sobota, 25. junij

Dan reformacije: ponedeljek, 31. oktober

Dan spomina na mrtve: torek, 1. november

Dan samostojnosti in enotnosti: ponedeljek, 26. december.

Državni prazniki, ki niso dela prosti

8. 6. rojstni dan Primoža Trubarja; 17. 8. združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom; 15.9. vrnitev Primorske k matični domovini; 25.10. dan suverenosti; 23.11. dan Rudolfa Maistra.

Nekateri tradicionalni prazniki:

Sv. Trije kralji: četrtek 6. januar

Svečnica: sredo, 2. februar

Velikonočni ponedeljek: 18. april

Binkošti: nedelja 5. junij

Telovo: petek, 3. junij

Veliki šmaren: ponedeljek, 15. avgust

Božič: nedelja, 25. decembra

O letnih časih so naši predniki takole pravili!

Kar boš delal na novega leta dan, delal boš cel let' in dan.

Raje vidim svečana volka na polju kot v srajci moža.

Več je vredno eno poletje kot sto zim.

Spomladi velja, sto voz dežja, en voz blata,

Jeseni pa, en voz dežja sto voz blata.

Februarja gre sonce z gora v dolino, novembra pa z ravnine v goro.

Kako kratka je noč ob svetem Vidu (15. Jun.)

O svetem Vidi se skozi noč vidi,

če se stegneš v dan dregneš,

če se skrčiš ob dan trčiš.

Najdaljše noči so po sveti Luciji!

Lucija krati dan, to ve vsak faran.

Pa še nekaj šaljivih iz ljudske zakladnice!

Če je pust oblačen, kmet bo ajde lačen, fižol pa dobro obrodi.

Več ko ima leto dni, se vreme v aprilu spremeni.

Hude nevihte ne trajajo dolgo.

Na binško nedeljo se moraš z roso umiti, da ne boš imel lišajev po obrazu.

Kakor Jakob dopoldne vremenj, tako bo pred božičem,

In kakor popoldne bo, tako na božični dan bo.

Če je do Urše lepo, še lene babe nastil dobo.

Najprej pogledjmo v lansko Pratiko (2020). Tako je kazala lani za letošnji december 2021.

Potovanje po vremenskih dogodkih v prihajajočem letu 2022 bomo začeli s Pratiko za leto 2021. Pogledjmo kakšno vreme je kazala leta 2020 za zadnji mesec leta 2021.

Vse do božiča 2021 je kazala na suho in hladno vreme primerno letnemu času. Tudi znana ljudska vremenarja Martin in Lenart sta to letos (2021) potrdila in kazala na lepo, hladno vreme vse do božiča. Pred božičem pa se bo močno shladilo s temperaturami tudi pod deset stopinj. Snežilo bo. Kar precej snega bo zapadlo, vendar bo južen, plundrast. Tudi novoletni prazniki bodo hladni in sneženi.

December je v ljudskem izročilu praznični mesec. Kot prvi zimski mesec je vreden posebne pozornosti. Vreme tega meseca kaže sliko tja do julija v prihodnjem letu

ZIMA 2021

Na nebu so v zgornji kulminaciji ozvezdja Kasiopeja, Andromeda, Trikotnik in Kit. v spodnji kulminaciji pa Zmaj in veliki medved. Nad vsemi pa kraljuje veliki lovec Orion, in to skoraj vso noč.

Splošne modrosti o zimi

- ▶ *Če z rilcem ne rije, pa z repom opleta.*
- ▶ *Zima je bela kot golob pa volčjih zob.*
- ▶ *Zima in gospoda (oblast) nič ne podarita.*
- ▶ *Zima, birič in smrt nič ne podarijo.*
- ▶ *Zimska odjuga in fantovska obluba nič ne veljata.*
- ▶ *Pozimi otrokom češnje obljubljam.*
- ▶ *Zima rada z repom bije, če dolgo sonce sije.*

Z dedkom sva se stiskala k peči. Prižgal je pipo in pravil: »Zima doseže svoj vrh šesti dan v prosincu, za svete tri kralje. Kot je običajno v ljudski izkušnji, nam zima v splošnem kaže, kakšno bo poletje. v ljudskem izročilu lahko sklepamo po nasprotjih, ki kar dobro držijo. Recimo: Topla jesen, pozna pomlad. Ostra, huda zima, vroče poletje in podobno.«

Mlaj bo nastopil v soboto 4. decembra ob 04.44. uri.

Vremenski obeti: Burja in krivec bosta gospodarila prvi teden v adventu. Snežilo bo do nižin. Kar precej snega bo zametlo.

4. december **Barbara**

Napove, koliko bo snega v prihajajoči zimi

- ▶ *Če je prvi teden v adventu mraz, trajal bo ves zimski čas.*
- ▶ *Če se vidi na Barbaro strnišče na njivi, se bo videlo celo zimo (ker bo malo snega).*

Prvi krajec bo nastopil v soboto 11. decembra ob 02.37. uri.

Vremenski obeti: Viharno vreme s snegom bo držalo vse do ščipa.

13. december **Lucija**

Napoveduje povprečno vreme po mesecih in s tem tudi, kakšno bo vreme prihodnje leto.

► *Lucija krati dan, to ve vsak faran.*

► *Dnevi od Lucije do božičnega dne (od 13. do 25. 12.) vreme vseh mesecev oznanje.*

Ščip bo nastopil v soboto 19. decembra ob 05.37. uri.

Vremenski obeti: Pogosto se zgodi, da tako vreme kot ga dobi ščip vleče še do mlaja. Ščip nam tokrat obeta viharno vreme in **sneg**. Po dolgih sušnih letih bomo imeli za božič in novo leto sneg in mraz.

21. december **Tomaž**

Ta dan sedi vsak mož doma, ne hodi dalje, kot se govno zvalja

25. december **Božič**

Vremenski obeti za to zimo

- *Kolikor bliže božič mlaja, tolako hujši mraz prihaja.*
- *Polna luna okrog božiča južno nam zima zapriča.*

Veter čez vse leto napove

- ▶ *Kakršna sapa vleče na sveti večer, taka bo vlekla vse leto.*

Mokro poletje bo

- ▶ *Če na božič dežuje, prihodnje leto močo oznanjuje.*

Ivje, ledene sveče obetajo ...

- ▶ *Kolikor ivja se o božiču na vejah blesti, toliko sadja prihodnje leto dozori.*
- ▶ *Če o božiču led visi raz veje, velika noč se v soncu smeje.*

Zelen božič

- ▶ *O božiču zeleno, za veliko noč sneženo.*
- ▶ *O božiču za steno (zunaj na soncu), o veliki noči za pečjo.*

In še ena hudomušna o življenju iz ljudske zakladnice

- ▶ *Dež in veter pred božičem koplje jamo rad mrličem.*

Zadnji krajec bo nastopil v ponedeljek 27. decembra ob 03.26. uri.

Vremenski obeti: Še bo **snežilo**. Precej snega bo zapadlo.

26. december Štefan

- ▶ *Dež na Štefanovo (26. 12.), malo žita v kašči bo.*
- ▶ *Če na Štefanovo burja buči, trta prihodnjič nič kaj rada ne obrodi.*

28. december Tepežni dan

- ▶ *Tepežni dan oblačen (28. 12.), ob letu bodeš kruha lačen.*

31. december Silvester

V petek 31. decembra se bomo poslovili od starega leta 2021 in veselo skočili v novo leto 2022.

Leto 2022

JANUAR – PROSINEC 2022

Nekaj starih slovenskih imen zanj: prvnik, prosenec, zimec, snežnik, mali bo-
žičnjak, lednik. Danes ustaljeno ime januar je dobil po rimskem bogu Janusu,
bogu vrat, bogu začetka in konca, označeval je prehod.

Zemlja je 3. januarja v najmanjši oddaljenosti od sonca. Hitrost 30,3 km/s.
(Poglej efemeride za posamezno leto!). Dan traja 8 ur in 42 minut.

Na nebu je v zgornji kulminaciji ozvezdje Bika, v spodnji kulminaciji pa so
Mali medved, Zmaj in Herkul.

Takole ga je napovedovala Katarina (25. 11. 2020). Ta dan je bilo mrzlo,
priplesalo je nekaj snežink. Katarina pa po ljudski šegi pravi takole:

'Katarine dan ne laže, če po sebi Prosincu vreme kaže'.

Sveta Kata nam za januar napoveduje snežen, hladen mesec, poln mraza in
zimskih nevšečnosti. Tako napoved je sicer nekoliko olajšal Gal (15. 10), ki je bil
suh. Vendar nanj ne dam kaj dosti.

Splošne modrosti o Prosincu

Trije kralji (6. januar)

Po ljudskem izročilu, zima svoj začetek šteje od prvih dni v adventu, **za svete tri kralje pa doseže vrhunec**. Začne se že prevešati proti pomladi, mi je povedal ded Matija.

▶ *Takole pravi pregovor: Kralji se vrnejo, zimo obrnejo.*

Kaj pa, če je...?

Dež v prosincu

- ▶ *Če prosinca bo mokrilo, polje in grozdje bo slabo rodilo.*
- ▶ *Kadar prosinec odpira dežnike, žetve ne bodo velike.*
- ▶ *Če prosinca grmi, slabo vreme trpi.*
- ▶ *Malo vode prosinca da obilo vinca; prosinec pogosto naznanja v vodi, da bo malo v sodi.*
- ▶ *Če je od božiča do Treh kraljev gosta megla, bo veliko bolezni doma.*

Sneg januarja

- ▶ *Mnogo snega, mnogo sena.*
- ▶ *Če v prosincu ni snega, ga mali traven da.*

Toplo vreme v prosincu

- ▶ *Prosınca gorkota, jeseni sirota.*
- ▶ *V prosincu toplota, v svečanu mrzlota.*
- ▶ *Prosinec mili, bog se usmili.*
- ▶ *Če je toplo v januarju, spomladi se pokvari.*
- ▶ *Jasni dnevi prosinca so veselje Dolenjca.*
- ▶ *Prosınca zelena ledina, slabo se bo redila živina.*
- ▶ *Januar gorak, kmet pa siromak*

Mraz

- ▶ *Če v prosincu drevje od mraza poka, jeseni s sadjem preobloženo stoka.*
- ▶ *Prosinec mrzel, da poka, jeseni bo sadje in moka.*

- ▶ Če prosinec ne zmrzuje, ne sneži, rad sušec to nadomesti.

Vedenje živali

- ▶ Če prosinca lisica hudo laja, še huda zima nastaja.
- ▶ Če vidiš v prosincu komarja igrati, s senom je treba hudo varčevati.
- ▶ Bolje je videti volka v hlevu kot moža brez suknje na bregu.

Prvi in drugi dan v letu kažeta na vreme v avgustu in septembru, celo na to, kakšna bo jesen, namiguje Makarij. O vrhuncu zime pripovedujejo sveti trije kralji. Močno besedo imajo in njihove napovedi, kar precej držijo. Pavel prav tako potrjuje vreme v tem mesecu in skupaj z Vincencem kaže, kako obilna bo letina. Nežó bom samo omenil. »Kurjega sadja« smo v tem času še posebej veseli.

Sobota, 1. januar

Novo leto 2022

- ▶ Kar boš delal na novega leta dan, delal boš cel let' in dan.

Novo leto kaže na avgust

- ▶ Kakšno vreme prvi dan, tak bo tudi veliki srpan.

Obeti slabe letine

- ▶ Če na novega leta dan sneži, letina se kislo drži.
- ▶ Vredno novo leto da nam dobro žetvo.

Mlaj bo nastopil v nedeljo 2. januarja ob 19.35. uri.

Vremenski obeti: Po sv. Treh kraljih se bo malo **otopnilo**. Če bo zapihal jug zna pasti med snegom tudi kakšna kaplja dežja. Na cestah bo kar hudo. Pozorni bodimo na poledico tako na cesti kot na pločnikih. Posebej starejši in otroci.

2. januar **Makarij**

Drugi dan po novem letu kaže na september, jesen

- ▶ *Kakršno bo na Makarija, takšno bo na kimavec.*
- ▶ *Makarij jasen ali meglen, naznanja prav takšno jesen.*

Četrtek, 6. januar **sv. Trije kralji**

Obeti dolge zime in vinska letina

- ▶ *Če bo na Tri kralje jasno, so vse leto prazne jasli.*
- ▶ *Če na Tri kralje jasen dan bo, za dolgo zimo hrani seno.*
- ▶ *Če so na Tri kralje jam'ce polne vode, bomo imeli jeseni polne sode.*

O sv. treh kraljih doseže zima svoj vrhunec. Od slej zložno popušča. Skoraj neopazno postaja vedno topleje, vse dokler Matija (24. 2.) ne razbije še zadnji led.

Prvi krajec bo nastopil v nedeljo 9. januarja ob 19.13. uri

Vremenski obeti: Spremenljivo bo. Menjavala se bosta dež in sneg. Jug bo kazil zimsko vzdušje.

Nedelja, 16. januar **Pavel Pozimec**

Jasno vreme – dobra letina

- ▶ *Če je na Pavla jasno nebo, dobra bo letina, stari pojo.*
- ▶ *Če je na Pavla dan čist in jasen, bo zemlje sad v tem letu krasen.*
- ▶ *Če na Pavla dan sonce sije, gornik dosti vina vlije, trikrat žito dobro dozori in po volji kmeta se godi.*
- ▶ *Če Pavel Pozimec nebo razjasni, letina dobra gotovo sledi.*
- ▶ *Sneg, dež, oblačno ob Pavlu slaba letina*
- ▶ *Če je Pavla dan oblačen, bo trebuh večkrat lačen.*
- ▶ *Če na Pavla megla stoji, bo mnogo bolnih ljudi.*

17. januar **Anton**

- ▶ Če Anton z dežjem prihaja, se potem zemlja celo leto napaja.

18. januar **Dan Petra stola**

Vreme do Matije 24. februarja napoveduje ta dan.

- ▶ Kakršno vreme na Petra (stola) bo, ostalo bo ves mesec tako.
- ▶ Kolikor dni pred Petrom stolom grmi, toliko po njem zima mrazi.

Ta praznik, spomin na sedež sv. Petra v Antiohiji, so leta 1960 ukinili in ga prenesli na 22. Februar. Modrosti, vezane na ta dan, pa smo v ljudskem izročilu

- ▶ Ko se Fabjan naznanja, sok v drevesih že poganja. obdržali.

Ščip bo nastopil v torek 18. januarja ob 00.51. uri.

Vremenski obeti: Pritisnil bo **hud mraz** in držal skoraj do konca meseca. Ščip bo prinesel lepo zimsko vreme, polno sonca. Pogosto se zgodi, da tako vreme vztraja vse do mlaja.

20. januar **Fabjan in Boštjan**

- ▶ Fabjan in Boštjan sok v drevje poženeta.

21. januar **Neža**

- ▶ Če pred Nežo ni mrzlo, je pa potlej.
- ▶ Če gredo na Neže dan žene na Kum bose, so potem na polju žita kopice goste.
- ▶ Na dan Neže se kuram rit odveže.

22. januar **Vincenc**

Lepo, vroče vreme, dobra vinska letina.

- ▶ Če je Vincencu vroče, pripravi kašče, nabijaj obroče.
- ▶ Kakor Vincenca bo, tako čez leto ostalo bo.
- ▶ Če Vincenca sonce peče, po grlu vince sladko teče, tako dobro vince dozori, da motne dela nam oči.

- Če Vincenc ima sončno vreme, dobro je za žito in vinske gorice.

Zadnji krajec bo nastopil v torek 25. januarja ob 14.42. uri

Vremenski obeti: Še bo držalo lepo vreme. **Mráz** bo pritiskal vse do mlaja, ki bo ravno na svečnico.

25. januar

Pavel Spreobrnjenec pa nam obeta...

Na ta dan lepo, jasno, dobro, rodovitno leto bo

- *Lepo in jasno Pavla spreobrnjenje je rodovitnega leta znamenje.*

Na ta dan brez snega

- *Če Pavel Spreobrnjenec po kopnem primaha, Jurij po snegu prijaha.*

Vetrovno na Pavla

- *Če Pavel na vetru prijezdi, se za njim rad dež ugnezdi.*

Dež, sneg na Pavla, slaba letina

- *Če na Pavla deži in sneži, bo letina slaba in huda preti.*

FEBRUAR 2022 – SVEČAN

Stara slovenska imena za ta mesec so: svečnik, mali mesec, drugnik, pozno-zimec, pustnik, talnik.

Februar je dobil ime po latinski besedi »februare«, ki pomeni očistiti. v rimskem času je bil to čas za obred luperkalij v čast pastirskemu bogu Luperkusu.

Dan traja 9 ur 42 minut. Na nebu vidimo v zgornji kulminaciji ozvezdja Orióna, voznika in Zajca.

Vreme v Svečanu se pogosto zgleduje po napovedi sv. Konrada (26. nov.). Konrad je bil lep in sončen. Ponoči pa je bilo kar hladno.' Listopada južno, svečana mrzlo', obeta ljudska'.

Vremenski obeti po pratiki

Mlaj bo nastopil v torek 1. februarja ob 06:49. uri.

Vremenski obeti: Spremenljivo vreme, **dež in sneg** nam bosta kvarila razpoloženje.

Svečan je zadnji zimski mesec. Vigred je že skoraj tu. Posamezni dnevi pa nam že kažejo podobo vigredi. Polona pa morda celo poletja. Zapišimo si pa bomo videli kakšno moč ima njena beseda.

Sreda, 2. februar **Svečnica**

Dedek me je stisnil k sebi, pogrel dlani in se ozrl po polju. »Veš, svečnica je pomemben vremenar. Zima še noče popustiti, pomlad pa polagoma, a vztrajno kuka v deželo. Kakor se bo obrnilo vreme ta dan, tako se bo zima primikala ali odmikala.«

Svečnica brez snega in mraza

- ▶ Če je svečnica zelena, bo velika noč snežena.
- ▶ Če je svečnica oblačna, kmetica ne bo lačna.

Dež, sneg o svečnici

- ▶ Če na svečnico deži, se kmalu vigred oglasi.
- ▶ Če je svečnica preveč moče dobila, bo zemlja med letom malo pila.

- ▶ Če na svečnico sneži, se že vigred oglasi.

Če je toplo ta dan

- ▶ Če prej od strehe kane kot od sveče, bo še dolga zima.
- ▶ Topla svečnica sneg in mraz prinaša, mrzla jo pa oba odnaša.
- ▶ Če je svečnica topla, sneg in mraz prinaša, če je mrzla, ga pa odnaša.

Na svečnico jasno nebo, še bo hladno

- ▶ Če se svečnica jasno zdani, zima še dolgo trpi.
- ▶ Jasen in sončen dan ženam obeta dober lan.

Vedenje živali na svečnico

- ▶ Če o svečnici letajo mušice, še dolgo nosili bomo rokavice.
- ▶ Če na svečnico sonce na jasnem vzhaja, lisica še v brlog odhaja.
- ▶ Kolikor škrljanček pred svečnico žgoli, toliko po njej molči.
- ▶ Če je svečnica topla in sončnega vremena, bodo čebele bogate in dobrega plemena.
- ▶ Bolje volka v hlevu imeti kot se na toplem soncu greti.

Vetrovi na svečnico

- ▶ Če o svečnici burje ni, malega travna rada znori.
- ▶ Kadar je na svečnico jug, daleč je še plug.
- ▶ Če na svečnico burja vleče, bo dobro leto, ako pa jug, bo slabo.

3. februar Blaž

- ▶ Če je na blaževo oblačno, bo o sv. Juriju zelena trava.
- ▶ Ljubi Blaž, glej, da dežja daš.
- ▶ Svečnice dan, zima je van, to je laž, pravi Blaž.
- ▶ Če je na svečnico dež in blaževo lepo, veliko vinca jeseni bo.

6. februar Rotija (Doroteja)

- ▶ Rotija vse v sneg zavija.
- ▶ Odnaša rada nam sneg Doroteja, če pa ne najde ga, ga pa nareja.

Običajno je v tem času pri nas največ snega.

Prvi krajec bo nastopil v torek 8. februarja ob 14.51. uri.

Vremenski obeti: Še bo spremenljivo vreme. Zjasnilo se bo okoli Valentina in lepo skoraj **toplo** sonce nas bo grelo v prihodnjih dneh.

9. februar *Polona In obeti gobarske letine ter mokrega poletja.*

- ▶ *Se Polona v soncu odtaja, v mokrem poletju nam gob preostaja.*

14. februar *Valentin*

- ▶ *Valentin ima ključke do korenin.*

Ščip bo nastopil v torek 16. februarja ob 17.59. uri.

Vremenski obeti: Lepo vreme bo napovedovalo, da se bliža pomlad. **Toplo** bo.

22. februar *Sv. Petra stol*

Praznik antiohijskega Svetega sedeža

- ▶ *Kakor na Petrovo vreme kane, tako ves mesec ostane.*
- ▶ *Petra stol mrazi, zima še dolgo trpi.*

24. februar *Matija*

- ▶ *Kadar Matija zmrzuje, še štirideset dni mraza napoveduje.*
- ▶ *Matija led razbija, če ga ni, ga pa naredi.*
- ▶ *Po Matiji ne gre noben lisjak čez led domov.*

»Takole velja«, mi je rekel dedek Matija. »Za moj god, o sv. Matiji, se zima poslovi. Matija odtaja sneg in led ter napove prvi del pomladi«.

Zadnji krajec bo nastopil 23. februarja ob 23:34. uri.

Vremenski obeti: Lepo vreme bo še držalo. Kar toplo bo že. Matija že čaka, da bo razbil led in privabil v goste pomlad.

Iz moje mladosti

Tisto leto, 1953 je bila pomlad zgodnja. Za nami je bila snežena in mrzla zima. V nedeljo smo se fantje zbrali na strmini pod Vidmom, nad njihovim Čičkovim dvoriščem. Čičkov Jakob je na smreko navezal vrv za povezovanje senenega voza, ki smo mu na Blokah rekli porepnik. Če si se trdno držal vrvi in se dobro odrinil, si lepo zaokrožil nad dvoriščem. Doživetje med poletom je bilo kot v letalu, neizmerno lepo. Vsak, ki je to zmozel je bil deležen priznanja v fantovski družini. Vrv je bila mrzla in drsna. Lepo sem zaokrožil, užitek nepopisen, malo pred pristankom pa mi je zdrsnilo. Padel sem in zlomil roko. Drl sem se kot bi me klali.

Mama je prosila Cvirnovoga Jožeta, ki je imel motor BMW, da naju je peljal v bolnico. Dobil sem gips. Za tri tedne. Tri tedne! Kaj početi tri tedne z mavcem na roki, ko pa za dejavnost v fantovski družini rabiš obe roki?

V ponedeljek sem bil v šoli 'ta glavni'. Vsi so se mi podpisali na gips. Jakupov Stane, ki je znal lepo risati, mi je nanj narisal volka. Od sošolcev sem dobil kar nekaj uporabnih idej, kaj početi tri tedne z mavcem na roki. Najboljša je bila tista, da je tam imenitno skrivališče za 'plonk ceglec'. Nabralo se je kar nekaj dobrih idej. Mišičev Jožek mi je prinesel živo miško. 'Veš kakšen hec bi bil, če bi jo skril v mavec in bi z njo dražila dekleta', je dejal. Krasna ideja. Ulčar je predlagal, da bi jo med uro spustil pod kateder učiteljici Rezki. Tudi ta ideja nam je bila všeč. Toliko dobrih idej mi je dajalo upanje, da bom že nekako zdržal.

Miška me je celo uro praskala stlačena pod gips. Težko je bilo pa sem vseeno nekako zdržal. Malo pred prvim dejanjem, tistim z učiteljico Rezko, smo doživeli prvi udarec. Zasačil nas je ravnatelj France. Potem mi je ušla miška. To je bil drugi udarec. Tretji udarec lepim doživljam ob gipsu sem dobil doma, ko je oče odkril luknjo v gipsu. Nič ni spraševal, le levo obrv je dvignil, kar je pri nas pomenilo en teden brez izhoda. Brez debate. Če bi vedel za vse druge dobre ideje, ki so mi rojile po glavi, bi dvignil obe obrvi, kar bi bil jasen znak – en mesec nikamor.

Zato sem se dokončno odločil, da bom nekako že zdržal te tri tedne z gipsom. Zavedal sem se, da bo težko. Ampak veste, življenje brez žrtev pa tudi ni nič vredno.

Pomlad

(vesna, vîgred)

Pomladanski meseci so:

SUŠEC – marec

MALI TRAVEN – april

VELIKI TRAVEN – maj

Prišla bo pomlad... (ljudska)

O pomladi so naši predniki zbrali te modrosti

- ▶ Človekova pomlad pride le enkrat.
- ▶ Pomladi še star kol upa, da bo ozelenel.
- ▶ Pomladi in mladosti skupne so lastnosti.
- ▶ En cvet še ne naredi pomladi.
- ▶ Če spomladi grmi, se zima ponovi.
- ▶ Če spomladi grmi, bo še grdo in mrzlo, če pa jeseni, se poletno vreme povrne (babje poletje).

- *En cvet še ne naredi pomladi.*
- *Spomladi sto voz dežja, en voz blata, jeseni en voz dežja, pa sto voz blata.*
- *Kdor spomladi ni sejal, jeseni ne bo žel.*
- *Zgodnje pomladansko grmenje, pozne lakote tuljenje.*
- *Spomladanski sneg je bajtarski gnoj.*
- *Pomladni dež mladico seje.*
- *Pust zjutraj oblačen, kmet ajde bo jeseni lačen.*
- *Vigredni snežiči so hišni volčiči.*

MAREC 22 – SUŠEC

Stara slovenska imena zanj so še: brezen, brznik, postnik, brstnik, ceplenjak, vetrnik, gregorščak, pustnik, sušnik, spomladanjec.

Po rimskem koledarju je prvi mesec v letu marec.

Ime je dobil po rimskem bogu vojne Marsu – Martiusu.

Do konca marca se dan podaljša za 1 uro in 37 minut, šteto od novega leta.

Sušcu kaže vreme Kimavec (2021) Kimavec pa sušcu). Lani je bil lep. Takoj po prvem tednu, ki je bil kar hladen, se je na mali šmaren (8.9.) zjasnilo in ostalo je do Matevža (21.9) toplo. Oblačen Matevž je napovedal spremenljivo jesen. In res smo jo imeli. Mokro jesensko vreme se vleklo do konca meseca in še naprej v oktober. Pravega 'babjega poletja' ni bilo. Mavricij (22. 9.) je bil

sicer deževen in ponekod je bilo kar nekaj večjih nalivov in s tem napovedal, da pozimi kakšnih hudih vetrov ne bo. 'Če je na Mavricija jasno nebo, pozimi hudi vetrovi brijo'. Poglejmo kakšno vreme se obeta letos v sušcu. Pomlad bo pozna. Zima se kar ne bo mogla posloviti. Kmalu po Mihaelu se je pooblačilo in napovedalo nestanovitno zimo. Preberite še modra svarila, ki so jih naši dedje zbrali o nevarnostih, ki prežijo v sušcu.

Splošne modrosti

Najprej tale hudomušna

Kogar je bolezen čez zimo priklenila na posteljo, tega marec pobere.

Če sušec z glavo ne zmaje, pa z repom rad vije.

Brezen (marec) je desetkrat na dan jezen.

Če sušec suši, traven deži, maj pa hladi, kmetu se dobro godi.

Brezen ima rep zavit.

Če se sušca da orati, bo treba travna jokati.

Kar sušca ozeleni, se rado posuši.

Sušec mišje luknje maši (s snegom).

Če jagnjeta v sušcu po tratah nore, rada v aprilu v hlevu leže.

Če gre sušec na paše zelene, april ga v hleve požene.

Če je v sušcu zemlja preveč pila, bo poleti manj dobila.

Kadar je sušca že zeleno, redko je leto plemeno.

Kar v breznu zrasede, april pobrije.

Če marca grmi, lakota beži.

Sušec vodo kali.

Sušec kaže poletno vreme

- ▶ *Kolikor brezna **megle** stoje,oliko poleti dež gre.*
- ▶ *Kolikorkrat sušca megla stoji, tolikokrat poleti ploha prigrmi.*
- ▶ *Kolikokrat je v sušcu **slana**, toliko dni stoji megla srpana.*
- ▶ *Sušec gorak, mali traven naopak.*
- ▶ *Kadar je sušca že zeleno, redko je leto plemeno.*

Dobro letino obetajo

- ▶ *Sušca veliko megle, dobro leto.*
- ▶ *Sušca goste megle, poletne plohe rede.*
- ▶ *Sušca veliko megle, dobro leto daje.*

- ▶ Sušca **prah** velja kot kepa zlata.
- ▶ Če sušec **prah** pometa, prav dobro letino obeta.
- ▶ Če sušca **grmi**, dobra letina prihiti.

Slabo letino obeta

- ▶ Sušca **sneg** je s setvijo kreg.
- ▶ Če sušca **sneg** dolgo leži, to setev močno zamori.
- ▶ Če sušca **grmi**, lakota beži.

Živali sušcu povedo

- ▶ Če se v sušcu igrajo **mušice**, v aprilu rabiš rokavice.
- ▶ Če **jagnjeta** v sušcu po tratah nore, rada v travnu v hlevu leže.
- ▶ Če vodi sušec na paše zelene, april jih nazaj v hleve požene.

.Trate, sadje v sušcu kažejo

- ▶ Kadar slive marca in aprila cveto, ne obrodijo.
- ▶ Kar v breznu zraste, traven pobrije.

Kaj pa Pust? Letos bo v torek 1.marca. Kaj obeta?

Pusta se običajno veselimo v februarju, včasih pa v marcu.(Letos torek 1. 3.)

Če na pustni dan dežuje, fižol dobro obrodi.

Če pust na soncu greje, se letina med dobre šteje.

Kjer se na pust megla vleče, tam bo toča pobila.

*Pustna nedelja pod oknom, velika noč za pečjo.
Pust na soncu, velika noč na peči.
Pust zjutraj oblačen, kmet bo ajde jeseni lačen.
Če ima o pustu sonce moč, mrzla bo velika noč.*

Človek kar težko verjame, kaj vse so naši dedje povezovali s takim smešnim 'praznikom' kot je pust. Z najbolj grdimi maskami so na ta dan podili zimo stran.

Pepelnica

Kakor vreme pepelnice kaže, tako cel' post ostane. (Letos sredo 17.2.)

Mlaj bo nastopil v sredo 2.marca ob 18:38 uri.

Vremenski obeti: Ogrela se bo. Lepo vreme bo držalo kar ves teden.

10. marec ***Mučenci***

Obeti za pomlad

- ▶ Če na 40 mučencev dan ni lepo, še 40 dni bo tako.
- ▶ Če na 40 mučencev zmrzuje, še 40 mrzlih dni prerokuje.
- ▶ Če mučence mrazi, zmrzuje še 40 dni.
- ▶ Če na 40 mučencev veter piha, bo pihal še 40 dni.

Prvi krajec bo nastopil v sredo 10. marca ob 11:46. uri.

Vremenski obeti: Po nekaj lepih dnevih se bo vrnilo slabo vreme. Jugo-zahodnik nam bo prinašal dež in sneg. Brozga in možna poledica bosta kazila te dneve.

12. marec *Gregor*

- ▶ *Gregor je materi suknjo kupil.*

Gregorjevi sejmi so v naših krajih še vedno znan običaj.

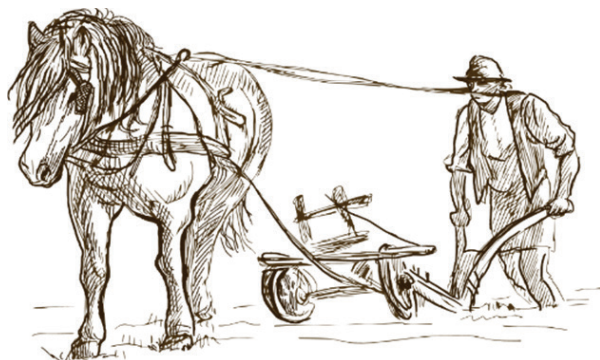
O sv. Gregorju je v naših krajih veljalo, **da se ptički ženijo**. To je bil čas, ko si dekletu zaupal svoje hrepenenje. Pozneje je bilo za to manj časa, saj se je bilo treba posvetiti setvi.

Gregorjevi obeti sadne letine

- ▶ *Če breskve pred Gregorjem cveto, trije eno pojedó.*
- ▶ *Po Gregorju sneg od vsakega vetra kopni.*

- ▶ *Še tale šaljiva o Gregorju:*

Takrat kmet dolgo njivo orje, klobuk postrani nosi pa staro ženo kruha prosi.

Ščip bo nastopil v petek 18. marca ob 08:20. uri.

Vremenski obeti: Nadaljevalo se bo slabo vreme. Zahodni vetrovi bodo prinašali dež, severni vetrovi pa sneg. Pogosto se ugotovi, da se tako vreme vleče do mlaja (1.4).

19. marec **Jožef**

Obeti za poletje in pomlad

- ▶ *Jožefa vreme ugodno, obeta nam leto rodno in plodno.*
- ▶ *Kakor je vreme na Jožefovo, bo do Matevža tako (21. 9.).*

Dobra letina

- ▶ *Če je lepo vreme na Jožefovo, veselo bo srce kmetovo.*
- ▶ *Jožef lep in jasen, dobre letine prerok glasen.*

24. marec **Gabrijel**

- ▶ *Če Gabrijel zmrzuje, slana več ne škoduje.*

Lunin krajec bo nastopil v petek, 25. marca ob 06:39. uri

Vremenski obeti: Še bo vlekla burja in prinašala mraz in sneg. Počakajmo še s setvijo in vrtnimi opravili, da nam pozeba ne bo vzela pridelka. Poskrbimo za čebele. Poglejte, če imajo dovolj hrane.

Upajmo, da bo Gabrijel držal besedo, saj veste tisto o zmrzali. To velja seveda za kraje v nižinah. Na Blokah, na Gorenjskem in Koroškem pa bomo še malo počakali.

27. marec **Rupert**

- ▶ *Je na Ruperta jasno nebo, bo malega srpana ravno tako.*

APRIL 22 – MALI TRAVEN

Stara slovenska imena za četrti mesec v letu so: štrtnik, deževnik, travnjek, mali travnik, jurijevščak, traven, kukavičji mesec.

Dan traja dan 12 ur in 47 minut. Z dedkom sva sedela pred čebelnjakom in opazovala čebele, ki so hitele po pravkar razcvetenem sadju. »Veš, če bo marec suh, april pa moker in majnik primerno hladen, bo posevek dobro uspeval. Na jesen bomo imeli polno kaščo žita, mošta in vina. Potem pa naj zima kar pride.«

Ime april menda izhaja iz latinske besede »aperire« in pomeni odpreti, nara-
va se odpira, ali pa »apricus«, kar pomeni sončen. Drugi pa spet menijo, da je
ime april vzeto iz indoevropske besede »apero«, ki pomeni naslednji.

Splošne modrosti

*Mali traven ima devet vremen na dan.
April sedemkrat na dan spodi kmeta s polja stran.
Več ko ima leto dni, se v aprilu vreme spremeni.*

*Malemu travnu ne zaupaj, čeprav je topel, zelen breg, burja, krivec le zasukaj,
brž je mraz, pobeli sneg.*

Dež v aprilu

- ▶ Če je april **deževen**, kmet ne bo reven.
- ▶ Kadar je moker april, kmet bo veliko pridelkov dobil.
- ▶ Če malega travna **toplo dežuje**, rodovitno leto oznanjuje.
- ▶ Mokrota v aprilu, pridelkov obilo.
- ▶ Moča v tihi nedelji, se žetve ne veseli.

Slana

- ▶ Slana v aprilu je bolj nevarna kot poletna toča in suša soparna.
Na Jurija dan je čas, da nam rž pokaže klas.
- ▶ Če je na blaževo (3. februarja) oblačno, bo o sv. Juriju zelena trava.

Sončno vreme v malem travnu

- ▶ Če je malega travna presuho, nam to ni ljubo, če pa **dež** rosi, smo ga srčno veseli.
- ▶ Če se aprila vreme **smeje**, se bo kisalo kasneje.
- ▶ Sončen je april in suh, bo pa maj za lepo vreme gluh.
- ▶ Če lepo je drevja cvetje malega travna zadnje dni, gorko, zdravo bo poletje, polno grozdja dozori.

Grmenje v aprilu

- ▶ Če malega travna grmi, se kmet več slane ne boji.
- ▶ Slana v aprilu je bolj nevarna kot poletna toča in sušna sopara.

Sneg v malem travnu

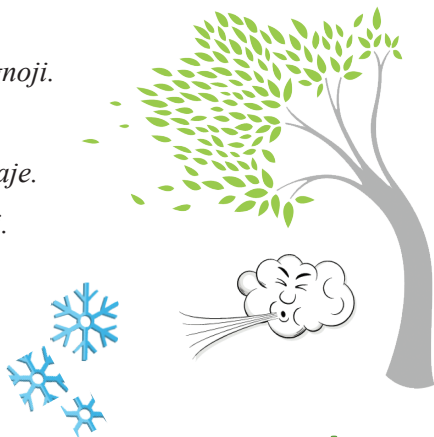
- ▶ Če sušca sneg kazi, malega travna sneg gnoji.

Drevje

- ▶ Če v dežju drevo cvete, nikdar sadja ne daje.
- ▶ Kadar murva že brsti, slane se več bati ni.
- ▶ Če češmin brhko cvete, rž bogato daje.

Veter

Za april velja, da je še vedno veter bril.

Vremenski obeti po pratiki

Mlaj bo nastopil v petek 01. aprila ob 08:27. uri

Vremenski obeti: Še vedno bo kar hladno. **Močan dež s snegom** bo sicer godil polju in posevkom, pokvaril pa bo spomladanske dneve v zelenem aprilu.

1. april *Hugo*

- ▶ Če je Hugo sončen, suh, bo 1. maj za lepo vreme gluh.

6. april, *Sikst:* Če je Siksta polje zeleno, bo letina dobra in zrnje kleno.

Prvi krajec bo nastopil v soboto 9. aprila ob 08:48. uri.

Vremenski obeti: Še vedno bo kar hladno. Mrzel veter, jugozahodnik, bo ustvarjal še dodaten občutek hladu. Vmes se bo obračalo na vzhodnik, ki bo prinašal dež in celo **nekaj snežink** vmes.

14. april *Tiburcij*

Obeti dobre žitne letine

▶ *Če je Tiburcija polje zeleno, dobra bo letina, zrnje jekleno.*

Ščip bo nastopil v soboto 16. aprila ob 20:57 uri.

Vremenski obeti: Končno se nam vendarle obeta nekaj dni lepega vremena. Prinesla ga bo burja. Po par dneh pa se bo obrnilo na jug in z njim spet nekaj deževnih dni. Pohleven dežek bo dobro del polju.

Lunin krajec bo nastopil v torek 23. aprila ob 13:58 uri.

Vremenski obeti: Zadnji krajec bo prinesel spet veliko dežja, kot se za mali traven spodobi. Ker se nam obetajo deževni Jurijevi dnevi, bomo letošnje krmo zelo varčevali, saj Jurij pred mlajem, da malo sena.

24. april *Jurij*

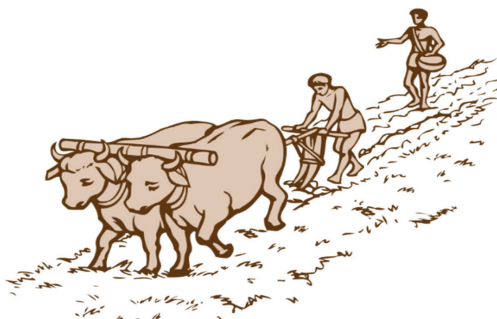
Jurij toplo vreme zakuri.

Jurij podkuri.

Jurij kaže duri.

Jurij žene babe skozi duri.

Če Jurij toplo vreme zakuri, širom pomladi odpre duri.

Jurijevi obeti dobre letine

- ▶ *Če je na Jurija dež in na Petra (29. jun.) suša, se raduje kmetova duša.*
- ▶ *Je Jurija pravi čas, da se pokaže prvi rženi klas.*
- ▶ *Ob šentjurski luži pa suši ob kresu se bo kmet na dobro letino zanesel.*
- ▶ *Če se o Jurijevem krokar v žitu skrije, mlatič jeseni dosti cepcev razbije.*

Jurij in košnja

- ▶ *Kar pred Jurijem odžene, se lahko s kolom odbije.*

- ▶ Če Jurij v prazno luno (mlaj) gleda, mu slana zelenje spodjeda.
- ▶ Kadar je o mladi luni Jurij, tedaj ni krme.
- ▶ Jurij pred mlajem da malo sena.

Jurij in obeti vinske letine

- ▶ Ako je na Jurjevo lepo vreme, bo dosti vina.
- ▶ Če je na jurjevo lepo, dosti vina bo.

25. april **Marko**

Če se na Marka bliska grmi, slane, pozebe se več bati ni

Mlaj bo nastopil 30. aprila ob 22:30. uri. Zanimivo je, da se letos v aprilu zgodila peta lunina sprememba. Mlaj nastopi prvi dan v aprilu in zadnji dan v tem mesecu. Tak primer je dokaj redek.

Vremenski obeti: Končno se bo pa le obrnilo na bolje. Mlaj nam bo prinesel lepo vreme in močno sonce. Kot kaže, bodo letošnji majski prazniki po dolgih letih vendarle obsijani s soncem.

30. april

Dež pred velikim travnom tisto noč, pride dobra letina v pomoč

MAJ – VELIKI TRAVEN

Stara slovenska imena za ta mesec: majnik, petnik, sviben, cvetnik, rožni cvet, Marijin mesec, cvetnar, šentlipušnik.

Mesec maj je dobil ime po gorski nimfi Maji iz grške mitologije. Bila je Atlantova hči. Postala je Hermesova mati, veliki Zevs pa je bil njegov oče. V Rimu so jo častili kot boginjo zemeljske plodnosti z istim imenom.

Maja traja dan 14 ur in 21 minut.

Splošne modrosti

*Kadar pride mesec maj, vpraša, je še v kašči kaj.
Če sušec suši, traven deži, maj pa hladi, kmetu se dobro godi.*

Če je majnika lepo, vroče

- ▶ *Če je majnika lepo, vroče, je dobro za kruh in seno.*
- ▶ *Če maj z vročino začenja, mraz še po Urbanu (25. maja) ne jenja.*

Hladen majnik

- ▶ *Hladen majnik da gotovo dosti slame in sena.*
- ▶ *Če je velikega travna hlad, tedaj bo lepa zelenjad, dobro se pridela vino, polne žitarice z novino.*
- ▶ *Maja mora biti tri dni mrzlo, če ni na začetku, je pa na koncu.*
- ▶ **Slana** v začetku maja sadju zelo nagaja.

Moker, deževen maj

- ▶ *Majnika dosti **dežja**, jeseni dosti vsega.*
- ▶ *Velikega travna mokrota, malega srpana suhota.*
- ▶ *Veliki traven moker, rožnik pa mlačen, kmet bo žejen in lačen.*
- ▶ *Če je maja dosti dežja, je jeseni dosti vsega blaga.*

Grmenje v maju

- ▶ *Velikega travna če pogosto **grmi**, se kmet dobre letine veseli.*

Trta in njen cvet

- ▶ *Če **trta** ob polni luni cveti, lep žlahten grozd obrodi.*

Vremenski obeti po dnevih

1. maj Prvi maj

Dobra letina

- ▶ *Če trijakov (1. maj) dan dežuje, dobro letino napoveduje.*

► *Mokri trijaki, tolst božič.*

3. maj *Filip in Jakob*

► *Filip napija, Zofija popija.*

► *Kdor nima ob Filipu in Jakobu še voza sena, naj se gospodar preobrne.*

4. maj *Florjan*

kakšno bo poletje

► *Če na Florjana dež gre, ga celo leto manjka.*

► *Kolikor na Florjana dan dež trave porosi, toliko poleti v suši zgori.*

► *Saditi fižol na Florjana je dovolj zarana*

Prvi krajec bo nastopil v ponedeljek 9. maja ob 02:22. uri.

Vremenski obeti: Mrzlo bo. Ogrelo se bo le, če bo potegnil jug.

Približujejo se trijaki. Slane se ni več bati. Servacij nam to zagotavlja.

Trijaki ledeni možje.

12. maj *Pankracij*

13. maj *Servacij*

14. maj *Bonifacij*

in

13. maj *Zofija*. Zofija napoveduje obete za poletje.

Če Zofija zemlje ne poškropi, vreme poleti prida ni.

Dedek mi je povedal še tole: »Sveti Pankracij, Servacij in Bonifacij so ledeni svetniki.

Po julijanskem koledarju so imeli god na samem začetku meseca maja (2., 3. in 4.). Po koledarski reformi (leta 1582), ki velja še danes in mu pravimo gregorijanski koledar v čast papežu Gregorju, ki je bil pobudnik koledarske reforme, pa imajo godove deset dni kasneje. Še vedno bomo našli za prvi maj in naslednje dni poimenovanje trijaki. Ker vzrok poznamo, nas vse to ne bo motilo. Po-

trjujejo pa splošno resnico, da napovedi veljajo za več dni okrog napovedanega datuma.«

Obeti dobre trgateve

- ▶ *Brez dežja Pankrac in Urban (25. 5.), up dobre trgateve je dan.*
- ▶ *Če Pankraca sonce peče, sladko vince v sode teče.*

Kaj pa slana in mraz

- ▶ *Če je pred Servacijem poletje, mraz rad pozneje pritiska na cvetje.*
- ▶ *Po svetem Servati ni mraza se bati.*
- ▶ *Če prej ni bilo slane, tudi potem ne bo mrzilo.*
- ▶ *Servacij je ledenacij.*

Ščip bo nastopil v ponedeljek, 16. maja ob 06:15 uri.

Vremenski obeti: Še bo deževalo. Mrzel sever se bo mešal z burjo. Tudi kakšna snežinka je lahko vmes.

Zadnji krajec bo nastopil v nedeljo 22. maja ob 20.44. uri.

Vremenski obeti: Spremenljivo vrem z dežjem in snegom bo še kar vztrajalo. Slabi obeti za poletje.

25. maj **Urban**

Kakor vreme Urbana tako bo tudi srpana.

Urban prerokuje

Če se Urbanu sonca zahoče, bo poletje suho in vroče.

Če je na Urbana lepo, rado suši se poleti seno.

Dobra trgatev

Če Urbana sonce sije, jesen polne sode naliže.

Če Urbana geje zelo, trgatev dobra bo.

Urban suši in Vid mokri, bo prav za žejne ljudi

Mlaj bo nastopil 30. maja ob 13.52. uri

Vremenski obeti: Slabo vreme bo še kar vztrajalo. Sneg in dež bosta prinašala mrzle puste dneve.

31. maj *Kocjan*

- ▶ *Kocjan gobe seje, Primož jih pa pobrana.*
  - ▶ *Binkoštno blato leto bogato.*
  - ▶ *Na binkoštno nedeljo se moraš z roso umiti, da ne boš imel lišajev po obrazu.*
- Poskusite! Morda je pa res.

POLETJE

Poletni meseci so:

Junij - Rožnik

Julij -Mali srpan

Avgust – Veliki srpan

Kakšno poletje se nam obeta letos? Vse kaže, da bi znalo biti pretežno mokro, z močnimi nevihtami, kot ga je pokazal Gal (15. 10. 2020). Pratika pa kaže, da bo junij hladnejši kot običajno, julij deževen in viharen, avgust pa vroč bolj kot običajno v tem času. viharen, avgust

Splošne modrosti

Začetek poletja bo letos 20. rožnika ob 11.02. uri, ko vstopi sonce v znamenje raka. To je poletni solsticij, enakonočje, najdaljši dan v letu. To je dan, ko ima narava največjo moč. Dan traja 15 ur in 30 minut. v zgornji kulminaciji so ozvezdja Zmaj, veliki medved, lovski psi, Devica, v spodnji kulminaciji pa Kasiopeja.

Dedek mi je pravil: »Poletni vremenski reki opisujejo v večini primerov vremenske obete za nekaj dni, morda tednov. Nekateri dnevi, kot Aleš, Jakob, veliki šmaren, sv. Porcijunkula, pa sežejo že do zime. Vročemu poletju sledi običajno mrzla zima.«

Urban in Kocjan sta nas pripeljala do poletja. Topli prijetni dnevi so pred nami. košnja jena vrhuncu. V teh vročih dneh se že oziramo proti zimi in skrbimo za spravilo pridelkov, da bo zimo lažje prebroditi. Kmalu bomo želi ječmen. Trta raste, da je veselje. Polno je vseh mogočih rož. Čebele pridno nabirajo med.

Ljudske izkušnje o poletju pravijo takole:

- ▶ *Več je vredno **eno poletje** kot **sto zim**.*
- ▶ *Ena lastovka ne naredi poletja.*
- ▶ *Vroče poletje, dobro vino.*

Poletni obeti za zimo

- ▶ *Kakršno poletje, taka zima.*
- ▶ *Kdor poleti ne spravlja, pozimi ne zapravlja.*
- ▶ *Kdor poleti ne dela, pozimi strada.*
- ▶ *Kdor je poleti len, pozimi strada.*

Poletne nevihte, grmenje in dež

- ▶ ***Hude nevihte** ne trajajo dolgo.*
- ▶ *Če zelo grmi, bo malo dežja.*
- ▶ *Kadar od daleč grmi, kmalu dež prinori.*

Vse kipi od življenja, malo skrbijo plohe in nevihte. Bognedaj toče. Vetrovi naj bodo severni ali vzhodni, da se bodo sušili seno in snopi. Pozorni bomo na nekatere svetnike. Medard v juniju prvi pokaže obraz poletja. Tudi Vid mu pritrdi. kresni dan, ki ga štejemo za vrhunec poletja, nam začne krajšati dneve. Ali bo imel prav Medard, nam bo potrdil Ladislav. Če bo deževen, bo poletje mokro in nam povzročilo kup težav.

Julija mora biti vroče od prvega dne naprej do Aleša, ki nas prvi spomni, da bomo pozimi potrebovali kožuh, pa do Marjete, Magdalene in pasjih dni. Vsak vroč dan bo dragocen za spravilo letine. Jakob, ta je pomemben. Suh in vroč mora biti, sicer bo spravilo pridelkov težko pa še slaba letina bo.

V avgustu se dan že občutno skrajša. Dnevi so še vroči in žetev gre dobro od rok. Vreme za jesen in zimo pa nam bodo sporočili Lovrenc, veliki Šmaren in Jernej. Konec Vršnja bo potrdil lepe ali grde jesenske dni.

Dan traja 15 ur in 30 minut.

JUNIJ – ROŽNIK, KRESNIK

Prvi poletni mesec je rožnik. Ohranila so se nekatera stara imena za šesti mesec v letu: šestnik, sečnik, travnar, Ivanšček, kresnik, ranoleten, rožni cvet, krstnik, Šentjanževce.

Ime junij je dobil po starorimski boginji Junoni, zaščitnici plodnosti, zakonske zveze in porodnic. Ponekod najdemo tudi razlago, da se imenuje po rimski patricijski družini Junij.

Splošne vremenske izkušnje o rožniku

- ▶ *Kakršen junij, takšen bo december.*
- ▶ *Kakor **vreme rožnika** mini, tako se **grudna** ponovi.*
- ▶ *Če vinska trta ne cvete kresnika, ostane lesnika.*

Sonce, vročina v rožniku

- ▶ *Če rožnika **sonce** pripeka, pohlevno deži, dosti bo žita, veliko strdi.*
- ▶ *Če junija sonce pripeka in vmes dežek rosi, ni treba se bati teka, obilno zemlja rodi.*

Dež v juniju in obeti za žetev in med

- ▶ *Junija naj toliko **dežuje**, da vsaki koreninici zadostuje.*
- ▶ *Če rožnika toplo dežuje, kašče in uljnjake napolnjuje.*
- ▶ *Preveč dežja v rožnem cvetu, ni nič po volji kmetu.*
- ▶ *Rožnika mrzlo deževje, slabo za vino in panje.*
- ▶ *Če gre o binkošti dež, ima pšenica dve plevi.*
- ▶ *Če rožnika toplo dežuje, orehom slabo napoveduje.*
- ▶ *Rožnik deževen, viničar reven.*

Veter

- ▶ *Sever, ki ta mesec vleče, obilo žita privleče.*

Vremenski obeti po dnevih

(Telovo, nedelja 3.6.)

1. junij Prvi dan v juniju

- ▶ Lepo vreme prvega dne, kmetje se dobre letine vesele.

Prvi krajec bo nastopil v torek 7. junija ob 16:49. uri.

Vremenski obeti: Prvi krajec bo končno prinesel **sončno** vreme. **Vroče** bo. Po mrzlih dnevih v maju bo to prijetna sprememba.

8. junij Medard

- ▶ Medard napoveduje **slabo vreme** do Aleša.
- ▶ Če na Medarda dežuje, 40 dni naletuje.
- ▶ Kakor se na Medarda zdani, vreme še 40 dni trpi.
- ▶ Ako na Medarda deži, se grozdje do brente skazi.
- ▶ Če se Medard kislo drži, do konca meseca ni sončnih dni.
- ▶ Kakor na Medarda kaže, tako **ves mesec ostane**.

Če je na Medarda lepo

- ▶ Ako na Medarda je vreme lepo, najlencejši kosec pospravlja suho seno pod streho

11. junij Barbara

- ▶ Če Barbara deži, bodo jeseni grozdja polne kadi.

Če rešnjega telesa dan deži, žito nič pride ni.

13. junij **Anton**

- ▶ Če Anton seje proso, gre Vid tretji dan pogledat, če z njim kaj bo.

Ščip bo nastopil torek 14. junija ob 13:52. uri.

Vremenski obeti: Spremenljivo bo. Mogoči bodo močni nalivi, celo poplave. Spet se bo shladilo.

15. junij **Sv. Vid**

Dedek mi je razložil:

- ▶ »Po julijanskem koledarju (do leta 1584) je sv. Vid imel god ob kresu, gregorijanski koledar pa je njegov praznik pomaknil nekaj dni nazaj.«

O sv. Vidi se skozi noč vidi: 'Če se stegneš v dan dregneš, če se skrčiš ob dan trčiš'.

- ▶ Vid je češenj sit.
- ▶ Pred Vidom muhe napovedujejo dneve prav suhe.

Dež ob Vidu, slaba letina.

- ▶ Vid, dežja ne daj, da bo lepe žetve kaj.
- ▶ Dež o Vidu ni ječmenu k pridu.
- ▶ Urbanovo (25. maja) sonce in Vidov dež, na dobro letino upati smeš.

Trubar

je še v svojem času
o sv. Vidu takole pisal:

»Šent Vid ima dan neraldjši,
Lucija pak najtakrajši,
svet Vid luč nermanjšo,
Lucija pa neraldjšo.«

Slaba vinska letina bo, če bo megla na Vida dan.

- ▶ Če trs pred Vidom odcvete, dobrega vina se nadejati smete.
- ▶ Megla na Vida dan, pšenica gre stran (je bo malo).
- ▶ Če je megla na Vida, bo pšenica malo prida.
- ▶ Vida meglica pride po vince in pšenico.

Zadnji krajec bo nastopil v torek 21. junija ob 05.11. uri.

Vremenski obeti: Še bo deževalo. Tudi hladno bo še vedno. Zadnji krajec bo tako vreme zadržal kar nekaj dni, potem pa se bo spet ogrelo za kakšen dan.

21. junij *Kresni dan*

Dedek Matija me je prijel za roko in skupaj sva poiskala praprot na gozdnem obronku. »Kresna noč ima posebno moč,« mi je šepnil. »Praprotno seme položi na blazino pa ti bo nocoj prišepnilo skrivnosti tega leta«. Sprehodimo se v naravo in prisluhnimo njenemu šepetanju v najkrajši noči tega leta. Morda bomo odkrili kaj posebnega pri sebi in v svoji okolici.

Če so sveti trije kralji vrhunec zimskega obdobja, je kresni dan vrh poletnega obdobja. Dan se začne krajšati. Sprva malo, konec vršnja (avgusta) pa že kar občutno.

- ▶ *Ob kresi se dan obesi.*
- ▶ *Mož do kresa suknjo oblači, potem jo pa s sabo vlači (vsaj na Blokah velja).*
- ▶ *Kakor vreme kresnic, takšno bo tudi žanjic.*
- ▶ *O kresu se mora vrabec že v prosu skriti.*

Dež

- ▶ *Če na kresni dan dežuje, orehom slabo prerokuje.*
- ▶ *Pred kresom naj deži, potem prositi treba ni.*
- ▶ *Kukavica dolgo po kresi kuka, draginja in glad v deželo pokuka.*

Obeti lepega poletja

- ▶ *Kolikor dni kukavica še po kresu kuka, toliko tednov po Mihelu v roke ne bo huka (ne bo mraza).*

24. junij *Šentjanž*

- ▶ *Šentjanža dež slabo letino nareja, sonce naj se (raje) pratiki smeje.*

27. junij *Ladislav takole kaže!*

- ▶ *Dež na Ladislava, poletje po vodi splava.*
- ▶ *Kadar na Vladislava dežuje, dež še dolgo kraljuje.*
- ▶ *Če Ladislava moči dež po glavi, od nas se sedem tednov ne odpravi.*

Mlaj bo nastopil v torek 29. junija ob 04:53. uri.

Vremenski obeti: Rahel jug bo spet prinesel deževno vreme. Prehladno za začetek poletja.

29. junij *Peter in Pavel*

Peter in Pavel lep, brez dežnika greš lahko daleč po svet.

JULIJ – MALI SRPAN

Stara slovenska imena za ta mesec so tudi: sedemnik, žetnjek, pšeničnik, srpan, jakobščak, šentjakobnik, sredoleten.

Ime julij je dobil po rimskem državniku Juliju Cezarju.

Zemlja je tretji oziroma četrti dan v tem mesecu v največji oddaljenosti od sonca. (poglejte astronomske podatke o tem na spletu ali v reviji Naše nebo.) Giblje se s hitrostjo 29,3 km/s. Dan traja 15 ur in 43 minut. Od Vida do konca julija se skrajša za 52 minut.

Takole poje o juliju
Valentin Vodnik

*K'ter bodo poleti
pred zoro vstajali,
se bodo pozimi
za hajdo naspali.*

Splošne izkušnje o juliju

- ▶ *Je tega meseca presuho, ostane grozdje prav suho.*
- ▶ *Moker in mrzel mali srpan, trtnemu sadu je močno v bran.*
- ▶ *Če so julija **hladni, mokri dnevi**, bodo **prazni sodi in hlevi**.*
- ▶ *Če mravlje preko navade mravljišča znašajo, zgodnjo in hudo zimo oznanjajo.*

Vremenski obeti po dnevih

2. julij *Drugi dan v juliju*

Obeti mokrega poletja

- ▶ Ako je **drugi dan** malega srpana **grdo**, še **40 dni bo mokro**.
- ▶ Če je drugega dne tega meseca **lepo**, bo še **40 dni tako**.
- ▶ Leto in zima se srečata na dan Marijinega obiskanja

4. julij *Urh*

- ▶ Ako do Urha slišiš kukavici in Urh z Marjeto kače pase, posevek dobro rase.
- ▶ Če je na Urha mokro, čebelam kaže slabo.

5. julij *Ciril in Metod*

- ▶ Če na Cirila in Metoda **dež pere**, **orehe in kostanj obere**.
- ▶ Ako je dež Cirila in Metoda, orehe in kostanj domala ogloda.
- ▶ Če Cirila in Metoda sonce gleda, medu bode polna skleda.

Prvi krajec bo nastopil torek, 7. julija 04:14. uri.

Vremenski obeti: Deževno, pusto vreme se nam še naprej obeta. Nekaj neviht vmes bo naredilo kar nekaj škode.

10. julij *Ruski Anton*

Obeti za jesen

- ▶ Če je na Lovrenca in ruskega Antona **lepo**, bo še jeseni tako.
- ▶ Kakor je vreme deseti dne, bo z malim še veliki srpan.

Ščip bo nastopil v sredo, 13. julija ob 20:38. uri.

Vremenski obeti: Končno se obeta **lepo**, vroče vreme. Prinesla ga bo burja in odnesla nadležno soparno vreme. Vreme prav primerno za Alešev praznik.

17. julij Aleš in njegovi obeti za zimo

- ▶ Če je Aleš soparen in suh, za zimo si pripravi topel kožuh.

20. julij Marjeta

- ▶ Deževna Marjeta slabo letino obeta.
- ▶ Če na Marjetin dan **deži**, orehov in lešnikov ni, seno se pa posuši.
- ▶ Če na Marjeto dež lije, seno na travniku gnije.
- ▶ Ako na Marjeto deževalo bo, težko boš pospravil seno.
- ▶ Marjeta grom in strelo obeta.
- ▶ Pusta in vlažna Marjeta nič dobrega ne obeta.
- ▶ Pusta in vlažna Marjeta prazne panje obeta.

22. julij Magdalena

- ▶ Če dežuje, dolgo bo slabo vreme.
- ▶ Magdalena če **deži**, dež se še rad obdrži.
- ▶ Če Magdalena deži, se dež še rad obdrži.
- ▶ Če Magdalena solzi, dolgo nam slabo vreme preti.
- ▶ Dež na dan Marije Magdalene orehe, lešnike, seno zadene.

Pasji dnevi pasje dneve imenujemo dneve od 23. julija do Jerneja (24.8). Pogosto so to najbolj vroči dnevi v letu.

- ▶ Slaba vinska letina bo, če bodo pasji dnevi deževni.
- ▶ Pasji dnevi mrzli in deževni, viničarji bodo revni.
- ▶ Če pasji dnevi **dež** prineso, obilo sladkosti vinu vzemo.
- ▶ Pasji dnevi mrzli in deževni, vincarju so res zelo težavni.

Zadnji krajec bo nastopil v sredo, 20. julija ob 16:19 uri.

Vremenski obeti: Lepo, vroče vreme se kaže. Vročina, morda kakšen soparen dan, vendar krasno poletno vreme. Pravo za Jakoba in njegove napovedi za prihodnjo zimo.

25. julij Jakob

Vremenski obeti za letino in zimo

- ▶ Če je **Jakob lep**, bo božič mrzel, a obilna jesen.
- ▶ Jakoba **jasno** nebo, tudi za božič bo krasno kot ribje oko,
- ▶ če pa **oblačno**, ti priča odjugo božiča.

Jakobovi obeti za pšenico, ajdo in repo

- ▶ Ob Jakobu pšenica zori ali zgori, grozdje pa na božjo pot odide in šele ob Jerneju nazaj pride.
- ▶ Pred Jakobom tri dni lepo, rž lepo dozorela bo.
- ▶ Jakobova ajda pa Ožboltova repa je malokdaj lepa.

Napoved hude zime

- ▶ Če Jakob **žejo trpi**, zima nič prida ni.
- ▶ Če na Jakoba **dežuje**, hudo zimo oznanjuje.
- ▶ Jakob **meglen** hudo zimo napove.
- ▶ Na nebu megla petindvajsetega, dne hudo zimo napove.

Vremenski obeti za božič

- ▶ Kakor Jakob **dopoldne** vremeni, tako bo vreme pred božičem. In kakor **poldne** bo, tako na božični dan bo.

Vinska letina

- ▶ Jakob ima bučo (za vino), Jernej jo pa izprazni.

Medena letina

- ▶ Jakob zal polno bo medu dal.

Mlaj bo nastopil v četrtek, 28. julija ob 19:55. uri.

Vremenski obeti: Nadaljevalo se bo lepo, vroče poletno vreme in držalo vse do prvih avgustovskih dni. Spet drži tista o mlaju: Kakršno vreme sprejme ga drži še sto ur. (Skoraj pet dni).

30. julij Peter

- ▶ Če na Petrovo **grmi**, tisto leto **lešnikov in orehov ni**.

AVGUST – VELIKI SRPAN

pred nami je zadnji poletni mesec.

Še nekaj starih slovenskih imen zanj: osemnik, velikomašnjek, prašnjek, mlatnik, otavnjak, medmašnik, toplan, semenec, vršenj.

Ime je dobil po rimskem cesarju Avgustu, pomeni pa vzvišen. Veste takole je bilo. Ko je rimski senat posvetil Juliju Cezarju kar cel mesec za njegove zasluge in ne samo enega dneva, kot to velewa običaj, je to nekako zahteval tudi njegov posvojenec, prvi rimski cesar, Oktavijan. Tako se zaradi čiste 'fovšije' ta mesec imenuje po njem Avgust, dva najtoplejša meseca v letu pa po dveh prevzetnih vladarjih.

Splošne izkušnje o velikem srpanu

Valentin Vodnik
*je o velikem srpanu
zapel takole:*

*Kakor Jernej vreme da,
se jesen po njem ravna,
večkrat sam iz en'ga dneva
rada pride dolga reva!.*

- ▶ Če se megla zjutraj vzdiguje, slabo vreme napoveduje, če pa jo zemlja popije, lepo vreme trka na duri.
- ▶ Če srpana veter zvedri, vreme še dolgo trpi.
- ▶ Sonce srpana grozdje meči, z medom navdana ajda diši.

Mesecu Vršnju je rosa potrebna kakor človeku vsakdanjega hleba.

Obeti za prihajajočo jesen in zimo

- ▶ Veliki srpan kar ne skuha, tudi kimavec ne prekuha.
- ▶ Če se avgusta po g^{ra}h kadi, kupi si kožuh za zimske dni.

Vreme avgusta po dnevih

2. avgust Porcijunkula obeta takole zimo

- ▶ Če je o Porcijunkuli vročina, huda bo prihodnja zima.

3. avgust Kasijan

- ▶ Kakršno vreme da Kasijan, tako bo ostalo marsikateri dan.

5. avgust Ožbalt

- ▶ Ožbalt če **dežuje**, še dolgo slabo vreme napoveduje.
- ▶ Če o Ožbaltu dežuje, še dolgo ni lepega vremena.

Prvi krajec bo nastopil v petek 5. avgusta ob 13.07. uri.

Vremenski obeti: Močno deževno vrem z nevihtami nas čaka. Neurja s točo on poplavam nas bodo spremljale na začetku Vršnja.

10. avgust **Lovrenc**

Vinska letina

- ▶ Če je na Lovrenca **lepo**, obeta si viničar vino sladko.
- ▶ Če je Lovrenc jasen, bo grozd sladek in viničar glasen.
- ▶ Če ima Lovrenc grozd mehak, bo vina sodec kaj sladak.
- ▶ Zrel grozd Jerneja dobiti, dosti bo sladkega mošta pri hiši.

Vreme jeseni

- ▶ Vreme, ki ga Lovrenc naredi, celo se jesen drži.
- ▶ Če Jerneja veter zjasni, lepo vreme še dolgo trpi.
- ▶ Lovrenc in Jernej lepa, lepa jesen se obeta.
- ▶ Ob Lovrencu mora biti pletev končana.

Kostanja ne bo

- ▶ Če na Lovrenca grmi, ni ježic.

Kaj pa čebele?

- ▶ Na Lovrenca dež, z muho domov bejž.

Ščip bo nastopil petek 12. avgusta ob 03:36. uri.

Vremenski obeti: Neverjetno hladno bo. Dež še ne bo prenehal. Vmes bo tudi nekaj neviht s točo.

- ▶ Sneg Andreja polju ni kaj prida odeja.
- ▶ Andreja sneg sto dni leži in žito mori.
- ▶ Andreja sneg je železen.

15. avgust *Velika maša*

- ▶ *Veliki šmaren deževen, meglen, hudo zimo obeta.*
- ▶ *Če velika maša mokri, mala maša straši.*
- ▶ *Če je na veliki šmaren grdo vreme, bo huda zima.*

Vinska letina

- ▶ *Velike maše sonce da dosti vina sladkega.*
- ▶ *Veliki šmaren brez dežja, sladko vince da.*
- ▶ *O velikem šmarnu lepo, jeseni dosti grozdja bo.*
- ▶ *Če na velikega šmarna sonce peče, dobro vince v sode teče.*
- ▶ *Na veliki šmaren jasno vreme, grozdja bo obilno breme.*
- ▶ *Zagledati na nebu šmarni križ pomeni smrt v hiši tisto leto.*

V teh dneh se zemlja znajde v roju Perzeidov. Utrinki sledijo v različnih oblikah. Poletni večeri so prav primerni za opazovanje.

Zadnji krajec bo nastopil v petek 19. avgusta ob 06:36 uri.

Vremenski obeti: Spremenljivo vreme se bo nadaljevalo. Še vedno bo hladno. Vmes bo nekaj dni s hudo vročino in poletnimi nevihtami s točo.

24. avgust *Jernej*

Vreme jeseni

- ▶ *Rada po vremenu Jerneja se cela jesen nareja.*
- ▶ *Kakor Jernej in zadnji srpan vremenita, tako celo jesen naredita.*
- ▶ *Lovrenc in Jernej v lepem vremenu pravita: Tako bo tudi jeseni.*

Kakšno bo vino in drugi obeti

- ▶ *Slana Jerneja, gotovo bo zijala vrana.*
- ▶ *Strd za potice popijejo Jernejeve meglice.*
- ▶ *Jernej zelen, panj preskrbljen.*
- ▶ *Če Jernej že zrelo grozdje najde, bodo blagoslova polne brajde.*

► Zrel grozd Jerneja dobiti, dosti bo sladkega vinca piti.

Mlaj bo nastopil v soboto, 27. avgusta ob 10:16. uri.

Vremenski obeti: Spet se bo vrnilo hudo deževje. Močni nalivi, poplave in nevihte s točo se nam obetajo.

29. avgust *Dan Janeza glave (obglavljenje sv. Janeza Krstnika)*

► Orehe piškave rad naredi dež na Janeza glave dan.

31. avgust *Zadnji srpan*

► Kakor zadnji srpan vreme, tako se cela jesen drži.

JESEN

Jesenski meseci so:

September – Kimavec

Oktober – Vinotok

November – Listopad

Jesensko enakonočje in z njim začetek astronomske jeseni bo 22. v mesecu (poglej efemeride DMFA), ko sonce vstopi v znamenje device. Na nebu se razkošno kažejo ozvezdja Labod, Kozorog in delfin v zgornji kulminaciji, v spodnji kulminaciji pa Ris. dan traja 13 ur in 19 minut.

»Jesen je najbogatejši del leta,« mi je razložil dedek. Za mnoge ljudi tudi najlepši. Leto prihaja pridnim darove dajat. S seboj nosi tudi otožnost vse krajših dni in notranjega, izpolnjenega miru«. Vreme se je umirilo. Vročina je prijetna, jutra so hladna, večeri topli. Ljudske izkušnje iz tega obdobja kažejo na vremenske obete za jesen, zimo in celo pomlad.

Splošne ljudske modrosti o jeseni

- ▶ *Jesen je čas, ko pride leto pridnim darove dajat..*
- ▶ *Če jeseni ni kam devati, spomladi ni kje jemati.*
- ▶ *Jeseni je za vsakim grmom dež.*
- ▶ *Če jeseni grmi, se leto ponovi.*
- ▶ *Topla jesen naznanja, da se spomladi zima težko poslavlja.*
- ▶ *Če nerado pada listje z drevja, je spomladi dosti gosenic in mrčesa.*
- ▶ *Prej ko pade listje z drevja, boljšega leta se nadejati je treba.*
- ▶ *Kadar zgodaj listje odpade, sneg potem zgodaj zapade.*

SEPTEMBER – KIMAVEC

Po rimskem koledarju je bil to sedmi mesec v letu, zato ima ime po številu septem – sedem. Stara slovenska imena pa so Kimavec, Sadnik, devetnik.

Dedek me je povabil v čebelnjak. Klepetala sva o poletju. »Poletje se je izteklo,« mi je dejal. »Jesen je v deželi. Jutra so sveža, dan pa krajši. Pripraviti se bo treba za zimo. Dobro bo treba shraniti živež, pripraviti drva, oskrbeti živino.

Nekateri jesenski dnevi kažejo tudi na vreme te Jeseni. Drugi pa kažejo tudi na zimo, ki je tik pred durmi.

Gal nam pokaže vreme v prihodnjem poletju. Kakšen bo prihodnji sušec, kaže september. Vreme v prosincu in svečanu pa kažejo Katarina, Konrad in Ivan

Svečan bo tak, kakršen bo november, vinotok pa kaže vreme aprila. Mavricij določa vetrove pozimi. Mihael je poleg Martina največji jesenski vremenar. Če bo lep, jasen, bo zima trda; če bo deževen, pričakujmo voljno zimo; če bo pihal sever, bo velika zima in precej snega; če zgodaj odletijo ptiči, bo zgodnja zima; če pa žerjavi še niso odleteli, zime pred božičem ne bo. Kaj pa Urša?

Po njenem vremenu se bo ravnala vsa zima.

Vsi sveti: če je mraz, bo božič v led vkovan; če je pred vsemi svetimi grdo, bo po njih nekaj dni lepo (babje poletje); če pa bo dež, bo letina prihodnje leto slaba. Martin je najmočnejši jesenski vremenar. Če bo lep, bo huda zima; če bo oblačen, kaže na voljno zimo; če bo dež, bo dobra letina. Jesen zaklene Andrej. Lep naj bo, da bo zima prava.«

Vremenski obeti po dnevih

1. september *Tilen, Ilija, Egidij*

- ▶ *Kakršen Tilen, tak bo ves september.*
- ▶ *Če je na Ilija jasno gorko, bo štiri tedne tako.*
- ▶ *Kakršno bo vreme na Ilija kazalo, bo ves mesec ostalo.*
- ▶ *Til oblačen, meglen, grda deževna bo jesen.*
- ▶ *Če je Tilen slabe volje, ves mesec ne bo bolje*
- ▶ *Kadar prve dni kimavca pogosto grmi, bo dosti tepkovca, pšenice, rži.*

Prvi krajec bo nastopil v soboto 3. septembra ob 20:08. uri.

Vremenski obeti: **Lepo vreme** se nam obeta, tudi toplo bo še, čeprav bodo jutra že hladna.

6. september *Lenard*

- ▶ *Kakršno je vreme na Lenardovo, tako bo do božiča.*

8. september *Mala maša*

- ▶ *Mala maša za suknjo vpraša.*
- ▶ *Mala maša za vsakim grmom paša.*
- ▶ *Kdor po mali maši kosi, ta za pečjo suši.*
- ▶ *O mali maši so lešniki naši.*
- ▶ *Do malega šmarna na soncu, potem se otava suši na lesu (na grabljah).*

Lepo vreme jeseni

- ▶ *Če je za malo mašo **lepo**, ostane potem še dva meseca suho.*
- ▶ *Kakršno vreme na malo mašo nastane, rado potem dva meseca ostane.*
- ▶ *O mali maši so lešniki naši.*
- ▶ *Do malega šmarna na soncu, potem se otava suši na lesu (na grabljah).*

Lepo vreme jeseni

- ▶ *Če je za malo mašo **lepo**, ostane potem še dva meseca suho.*
- ▶ *Kakršno vreme na malo mašo nastane, rado potem dva meseca ostane.*

Ščip bo nastopil v 10. septembra ob 11:58. uri.

Vremenski obeti: Dež z nevihtami se bo vrnil. Možna bo toča. Tudi poplave bodo del nestanovitnega vremena.

15. september *Marija sedem žalosti*

- ▶ *Če se na Marije sedem žalosti na polju dela, se letina kislo drži.*

Zadnji krajec bo nastopil v torek 17. septembra ob 23:52. uri.

Vremenski obeti: Lunin krajec nam bo prinesel lep sončen in toplen teden. Pohitimo z deki na polju. Naj nam Matevž in Miha vendarle prinese ta kaj lepega.

21. september **Matevž**

Kaže na vreme jeseni

- ▶ Če je Matevž **vedren**, bo prijetna jesen.
- ▶ Ako na Mateja **sonce sije**, kmalu lepa jesen zasije.
- ▶ Na Mateja vreme ugodno, tako bo štiri tedne prihodno.

22. september **Mavricij**

Namigne, kakšni bodo zimski vetrovi

- ▶ Če je na Mavricija **jasno nebo**, vetrovi pozimi hudo brijo.
- ▶ Če na Mavricija sonce sije, pozimi huda sapa brije.

Mlaj bo nastopil sredo 25. septembra ob 23:54. uri.

Vremenski obeti: Mlaj nam bo obdržal lepe jesenske dni. Prav toplo bo. Lepi so tudi obeti za jesen, kar preberite kaj pravi Mihael.

29. september **Mihael**

»Mihaela kot vremenarja posebej cenim,« mi je dejal ded Matija. Zlagala sva drva in klepetala. malo me je že zeblo v prste. Hitel sem zlagati in hkrati napeto poslušal pripoved.

- ▶ Mihael leto za pašo zapre, Jurij jo pa odpre. O Mihaelu rad žene hudič **pol-he** spat.
- ▶ Več boš za Mihaela nakosil kot o pustu naprosil.
- ▶ Miha podpiha. Miha kašo piha.

Jasno pred Mihaelom

- ▶ Če je pred Mihaelom **jasna noč**, bo tudi zima imela veliko moč.

Mihaelov dež

- ▶ Če na Mihelovo **dežuje**, nadejaj se zime voljne, če pa nebes razjasnjuje, boj se zime prav trde.

Če na Mihaelovo grmi

- ▶ Mihaela če **grmi**, viharjev veliko pozimi buči.

Mihaelov veter

- ▶ Če na Miholovo sever vleče, veliko zimo in sneg privleče.

Slana na Mihelovo

- ▶ Slana pred Mihelom če pada, tolikokrat ob trijakah je rada.

Sneg na Mihelovo

- ▶ Če o Mihaelu sneg naletuje, dolgo zimo obljubuje.

Bukev in hrast ob Mihaelu kažeta

- ▶ Če Mihelovo dosti šišk da, zgodnja bo zima in veliko snega.
- ▶ Šišk veliko Mihael da, zgodnja bo zima in veliko snega.
- ▶ Če Mihael v želodu leži, obilno s snegom božič gnoji.

Kaj obetajo ptice selivke?

- ▶ Če o Mihelu žerjavi še ne gredo, pred božičem zime k nam še ne bo.
- ▶ Če ptice selivke pred Mihelom ne lete, se pred božičem ni bati zime trde.

OKTOBER – VINOTOK

Znana slovenska imena zanj so še: desetnik, vinščak, vinec, repar, kozoprsk, vinodaj, mošnik, lukovščak, bendimjek.

Ime oktober je dobil po latinskem številu octo – osem, ker je bil po rimskem koledarju osmi mesec v letu.

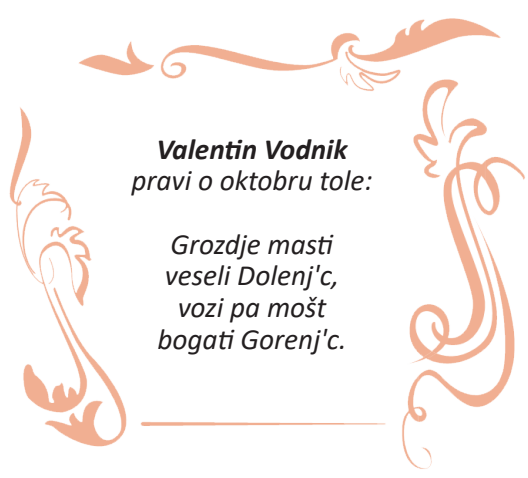
Dan traja 11 ur in 43 minut. V zgornji kulminaciji so »jesenska« ozvezdja Ke-fej, Pegaz, vodnar, Južna riba.

Splošne modrosti

- ▶ *Oktober je dober.*
- ▶ *Vreme vinotoka je aprilu za preroka.*
- ▶ *Če vinotoka mraz in burja brije, prosinca in svečana sonce sije.*
- ▶ *Vinotoka če zmrzuje, pa prosinca odjenjuje.*
- ▶ *V oktobru burja, mraz, januarja sončen čas.*
- ▶ *Vinotoka deževanje, grudna vetrov divjanje.*
- ▶ *Vinotoka velike vode, grudna hudi vetrovi buče.*
- ▶ *Če se zgodaj selijo ptiči, bo huda zima o božiči.*
- ▶ *Ko žerjav na tuje leti, skoraj že zima prihiti.*
- ▶ *Dež, mraz in sneg začuti živina, če nerada pašnik zapusti.*
- ▶ *Če se blizu debla list obleta, dobro letino obeta.*
- ▶ *Če zgodaj listje odpade, sneg kmalu zapade.*
- ▶ *Kadar drevje pozno listje sleče, huda zima bliža se preteče.*
- ▶ *Se nerado listje obleti, vsak se zime boji.*

»Valentin Vodnik je bil med našimi prvimi pesniki, ki je zapisal nekaj svojih in ljudskih resnic o vremenu in običajih pri nas,« mi je pripovedoval dedek. »Pokazal je, da je slovenski jezik primeren tudi za umetniško rabo. To ni samo jezik hlapcev in dekel. Prešeren ga je sicer kasneje močno prekosil, vendar je ostalo, da se je s kmečkim življenjem, opravili na polju in vremenom v pesmih izkazal prav Vodnik. Drugi mojstri besede so se redko lotili običajnega življenja na deželi. On pa se je. Zato je prav, da se tega spomnimo.«

Valentin Vodnik
pravi o oktobru tole:

*Grozdje masti
veseli Dolenj'c,
vozi pa mošt
bogati Gorenj'c.*

Vremenski obeti po dnevih

(V času od Mihela do Gala, ljudska zakladnica nima posebnih modrosti.)

Prvi krajec bo nastopil v ponedeljek, 3. oktobra ob 02:15. uri.

Vremenski obeti: Žal se bo vreme pokvarilo. Mrzlo bo in deževno.

Ščip bo nastopil v nedeljo, 9. oktobra ob 22:54. uri.

Vremenski obeti: Lepo jesensko vreme se nam obeta. Zelo toplo bo pravo malo babje poletje

16. oktober **Gal**

Kakšno bo prihodnje leto?

- ▶ Če je Gal suhoten, oznanjuje, da ob letu suša pripotuje.
- ▶ Topel, veder Gal suho bo poletje dal.
- ▶ Gal deževen ali suh, prihodnjega leta ovađuh.

18. oktober **Luka**

- ▶ Luka sneg prikuka.
- ▶ Luka repo puka, v roke huka.
- ▶ Lukež, repni pukež.
- ▶ Vlažen, mrzel Luka, kmalu sneg prikuka.
- ▶ Če je vlažen in mrzel Luka, brž repo popuka in osmuka.
- ▶ Luka pravi Urši: »Urša, spravi repo, sicer ti jo bom s snegom zabelil.

Zadnji krajec bo nastopil v ponedeljek, 17. oktobra ob 19:16. uri.

Vremenski obeti: Obeta se nam spremenljivo jesensko vreme. Sever nam bo prinašal sončne, hladne dneve, jug pa dež.

21. oktober **Urša**

Obeti za zimo

- ▶ Kakor je Urša pričela, tako bo cela zima pela.

- ▶ *Kakršno vreme Urša prinese, tako se rada jesen in zima obnese.*
- ▶ *Kakor Urše dan je, tako bode zimsko spanje.*
- ▶ *Če je na Urše dan lepo, bo za tri dni dež.*
- ▶ *Če je do Urše lepo, še lene babe nastil' dobijo.*
- ▶ *Če z dežnikom Urša pride, zima vlagi ne uide.*

Druga jesenska Uršina opravila

- ▶ *Urša v kad repo buša.*
- ▶ *Uršula bo repno jamo zasula.*
- ▶ *Dan Uršule si zelje z zelnika spravi, da ti ga Simon in Juda ne zapravi.*

Mlaj bo nastopil torek 25. oktobra ob 12:48. uri.

Vremenski obeti: Konec oktobra bo mrzlo z ledenim vetrom. Močne padavine dež in celo sneg nam bosta grenila dneve.

28. oktober Simon in Juda

- ▶ *Po Simonu in Judi se nam bliža zima tudi.*
- ▶ *Simon in Juda se s snegom prebudita.*

NOVEMBER – LISTOPAD

Stara slovenska imena za ta mesec so še: ednajstnik, poznojesen, meglovec, gnilolist, martinščak, zimšček, vahtnik, mali mesec. Trubar ga je imenoval listognoj.

Ime november je dobil po rimskem številu novem – devet, ker je bil po rimskem koledarju to deveti mesec v letu.

Dan traja 10 ur in 6 minut. v zgornji kulminaciji so ozvezdja Kasiopeja, pegaz in Ribi. v spodnji kulminaciji so Veliki medved in Lovski psi.

Ena lovska štorija z Blok

Joškotov Jože iz Velikih Blok je bil znan lovec, saj je ustrelil največjega medveda pri nas. Ta medved je bil večji od vseh Titovih trofej. Še danes je na ogled v prostorih sedanje tovarne Jub. Nekdaj je bila tod velika žaga na Blokah.

No, Jožeta so nekoč prosili, da bi spremljal skupino gostov, lovcev na medveda v Blošček. Jože lovskih gostov ni kaj prida maral in v Lovski družini so se morali zelo potruditi, da je pristal na ta lov. Pogoj, ki ga je postavil je bil: »Samo da me bodo ubogali in delali tako kot bom jaz rekel«. Sprejeto.

Gredo v Metle pa po robu Bloščka na vrh. Pridejo v bližino brlogov,...evo ga medved! Brž zavpije eden iz skupine: »Ustrelimo ga«! Jože pa takoj: »Ne! Tecimo proti Topolu!« In vsi jo uberejo za njim po senožeti navzdol, saj so obljubili, da ga bodo ubogali. Tečejo, tečejo, medved pa za njimi. Navzdol teče medved nekaj počasneje kot navzgor. Kar se oglasi spet eden od skupine: »Dajmo ga ustrelit!«. »Tiho in teci!«, zapove Jože. Spet tečejo, medved pa za njimi. Kar naenkrat se oni obrne in medveda ustrelji.

»Kaj si pa naredil, nesreča božja. Kaj bomo pa zdaj? Do Topola in poti je še tristo metrov. Nisi mogel počakati, da bi pritekli do vasi in ga tam ustrelili. Enostavno bi ga vrgli na voz ter odpeljali v Novo vas. Sedaj ga pa ti daj na ramo in ga nesi dol. Jaz ga ne bom nosil, ne vlekel. Saj sem vedel, da s temi nališpanimi jagri ne bo nič prida lov. Lepo se imejte«, in je šel.

Z medvedom in prevozom trofeje so se lovci ubadali še cel dan in drugo dopoldne. Tako je bilo....

Splošne modrosti

- ▶ *November oznanjuje vreme svečana.*

Kaj bo z letino?

- ▶ *Ni prida za kmetije, če mokro zemljo sneg pokrije.*
- ▶ *Listopada zmrzlina, je svečana ne bo.*
- ▶ *Do vseh svetih grdo, po vseh svetih lepo.*
- ▶ *Listopada južnina, svečana mrzlo.*

Kakšen mraz bo pozimi

- ▶ *Če hrast še listje obdrži, bo mraz vse zimske dni.*
- ▶ *Če nerado pada listje z dreves, spomladi bo čuda gosenic in mrčesa.*

Bo sneg ostal

- ▶ *Macesen se vedno na kopno obleti.*

(Če sneg zapade v teh dneh, ne bo obstal, če se macesen še ni osul.)

Vremenski obeti po dnevih novembra

Prvi krajec bo nastopil v torek 1. novembra ob 07:38.uri.

Vremenski obeti: Deževno, sneženo in bo. Mrzel vzhodnik bo večal občutek mraza.

1. november *Vsi sveti*

- ▶ *Vsi svetniki radi prineso kak dan še vreme lepo.*
- ▶ *Ako je na vseh svetnikov lepo vreme, bo prihodnje leto čuda žita in žira.*
- ▶ *Do vseh svetih grdo, po vseh svetih lepo.*

Mraz za vse svete

- ▶ *Mraz na vse svete pomeni lep Martinov dan.*
- ▶ *Vseh svetnikov mraz, o Martinu topel čas.*

- ▶ *Vseh svetnikov mrzel dan, božič bode v sneg vkovan.*

Dež za vse svete

- ▶ *Deževni vsi sveti, pozimi zameti.*
- ▶ *Ako na mrtvih dan dežuje, zamete zima pričakuje.*
- ▶ *Če vse svete namaka, debel sneg nas čaka.*
- ▶ *Če na mrtvih dan deži, vreme po snegu diši.*

2. november Verne duše

- ▶ *Če na verne duše deži, vreme po snegu diši.*

Ščip bo nastopil v torek, 8. novembra ob 12:03. uri.

Vremenski obeti: Močno deževje in mrzel veter nam kažeta vreme ob Martinovem prazniku.

6. november Lenart

Napoved snega

- ▶ *Če je na Lenarta grdo, bo do božiča tako.*
- ▶ *Kolikor ima Lenart snega na planini, toliko ga ima božič v dolini.*
- ▶ *Lenart zimo zaklepa.*

Preglejmo zimsko opremo za pohode v gore in pnevmatike na avtomobilu.

Valentin Vodnik

*Po soncu svetega Martina
zahaja rada huda zima,
daslih začno dobro gret,
je le tri dni babje let..*

Martin velja v ljudskem izročilu za zelo pomembnega znanilca vremenskih sprememb.

Lep Martin kaže ...

- ▶ Če je na Martina lepo, bo čez tri dni grdo.
- ▶ Za soncem Martina pride takoj sneg in zmrzlina, pa čeprav ta dan greje, tri dni se leto šteje.
- ▶ Če Martin sonce ima, huda zima prikrevsa.
- ▶ Martin lep veliko da zimo, če je pa meglen, slabo zimo dobimo.
- ▶ Na Martina če je jasno, bo za tri dni sneg, če oblačno, bo pa še ta dan. □
Lep Martin, huda zima.

Če je na Martina dež

- ▶ Če je na Martina dež, je potem zmrzlina, pozebe ozimina in je tu draginja.

Če je Martin oblačen

- ▶ Če Martin oblake preganja, nestanovitno zimo napravlja.
Če je Martin oblačen ali meglen, pride zima voljna kot jesen.
Oblačno na Martina, nestanovitna, voljna zima.

Če Martin zmrzuje

- ▶ Če Martin zmrzuje, kmet voljno zimo pričakuje.
- ▶ Če pred Martinom zmrzuje, je pred božičem povodenj.
- ▶ Če se Martinova gos po ledu plazi, o božiču običajno po blatu gazi.
- ▶ Če je na Martina suho, bo dobra letina.
- ▶ Martin naj bo suh, da pozimi raste kruh.
- ▶ Ko pride sveti Martin, torbo na klin (konec paše).

Zadnji krajec bo nastopil v sredo, 16. novembra ob 14:29. uri.

Vremenski obeti: Tri dni po Martinu bo še lepo, potem pa nam bo prvi sneg v sredogorju otežil odhode v planine.

19. november **Elizabeta**

- ▶ *Elizabeta na belem konju prijezdi.*

22. november **Cecilija**

- ▶ *Cecilije grmenje dobre letine znamenje.*
- ▶ *Če Cecilija hudo grmi, dosti pridelka ob leti sledi.*
- ▶ *Če na Cecilijo grmi in treska, bo ob letu žita kot peska.*

Mlaj bo nastopil v sredo, 23. novembra ob 23:57. uri.

Vremenski obeti: Vrnilo se bo lepo vreme. Primerno toplo bo. Po nižinah še ne bo snega. V sredogorju in višje pa ga bo že dovolj za smuko.

23. november **Klemen**

- ▶ *Klemen zaklene, Katarina grušta, Andrej vse s snegom odene.*

24. november **Ivan**

- ▶ *Kakršno vreme na Ivana, tako bo pozimi posebej svečana.*

25. november **Katarina**

- ▶ *Sveta Kata, sneg pred vrata.*
- ▶ *Katarine dan ne laže, če po sebi prosincu vreme kaže.*
- ▶ *Vreme Katarine tudi prosinca ne mine.*

- ▶ Če je na Katarine dan mežavo, bo ves prosinec mrščavo.
- ▶ Katarina ali kres, če je mrzlo, neti les.

26. november **Konrad**

- ▶ Kakršen bo Konrada dan, takšen bode skoraj ves svečan.

Prvi krajec bo nastopil v sredo, 30. novembra ob 15:38. uri.

Vremenski obeti: Lepo in prijetno bo v prvem adventnem tednu. Sončno, vendar hladno.

29. november **Prva adventna nedelja**

30. november **Andrej**

- ▶ Andreja sneg z žitom kreg.
- ▶ Sneg Andreja naj bo suh, da pozimi raste kruh.
- ▶ Sneg Andreja polju ni kaj prida odeja
- ▶ Andreja sneg sto dni leži in žito mori.
- ▶ Andreja sneg je železen.

ZIMA2022/23

Zimski meseci so:

DECEMBER – GRUDEN

JANUAR – PROSINEC

FEBRUAR – SVEČAN

Zima se po ljudskem izročilu prične že v adventu čeprav se astronomska začne šele 21. ali 22. decembra (glej astronomske podatke za posamezno leto!), ko sonce vstopi v znamenje Kozoroga. Dan traja le 8 ur in 55 minut.

Jesenski napovedovalci Mihael, Martin, Elizabeta, Cecilija, Klemen, Ivan, Katarina in Andrej so zimo lepo opisali. Od Lucije do božiča so dnevi najkrajši.

Na nebu so v zgornji kulminaciji ozvezdja Kasiopeja, Andromeda, Trikotnik in Kit. v spodnji kulminaciji pa Zmaj in veliki medved. Nad vsemi pa kraljuje veliki lovec Orion, in to skoraj vso noč.

Splošne modrosti o zimi

- ▶ *Če z rilcem ne rije, pa z repom opleta.*
- ▶ *Zima je bela kot golob pa volčjih zob.*
- ▶ *Zima in gospoda (oblast) nič ne podarita.*

- ▶ *Zima, birič in smrt nič ne podarijo.*
- ▶ *Zimska odjuga in fantovska obljuba nič ne veljata.*
- ▶ *Pozimi otrokom češnje obljubljam.*
- ▶ *Zima rada z repom bije, če dolgo sonce sije.*

Z dedkom sva se stiskala k peči. Prižgal je pipo in pravil: »Zima doseže svoj vrh šesti dan v prosincu, za svete tri kralje. Kot je običajno v ljudski izkušnji, nam zima v splošnem kaže, kakšno bo poletje. V ljudskem izročilu pogosto sklepamo po nasprotjih, ki kar dobro držijo. Huda zima, vroče poletje in podobno.

DECEMBER – GRUDEN 2022

Stara slovenska imena za december so: dvanajstnik, ranozimen, kolednjak, veliki božičnik, srežovec, grudnik, veliki božičnik.

Ime december je dobil po latinski besedi »decem« – deset, ker je bil deseti mesec po rimskem koledarju.

Splošne modrosti o grudnu

- ▶ *Gruden, malo vljuden*

»V grudnu nam bodo kazali vreme naslednji zavetniki,« je pripovedoval ded Matija.

»Najprej Barbara. Ta vedno pokaže, koliko bomo imeli snega čez zimo. Pozorni bomo na dneve po sveti Luciji. Dnevi od 13. decembra do svetega večera kažejo vreme vseh mesecev v letu. Lucijin dan (13. december) kaže vreme januarja, 14. december februarja in tako naprej. Štiriindvajseti dan, sveti večer, kaže vreme prihodnjega decembra.

Kakšni vetrovi bodo pihali prihodnje leto, pokaže veter, ki bo pihal na sveti večer. Pogosto drži, saj s tem ne kaže, da drugih vetrov ne bo. Bodo. Le prevladoval bo veter tega večera. Kadar se bo vreme ravno po vetrovih, bo prevladoval prav ta veter.

Božič ima posebno moč. Vse, kar se dogaja ta dan, ima sledi v celem letu.

Huda zima bo

- ▶ Prvi teden v adventu huda zima, osem tednov ne odkima (do svečnice).
- ▶ Grom in blisk v zimskih kvatrih, huda zima bo pri vratih.
- ▶ Če se grudna dosti bliska in grmi, drugo leto vetrov dosti buči.

Vetrovi, viharji

- ▶ Če ta mesec grmi, prihodnje leto viharje rodi.

Dobra letina bo ...

- ▶ Grudna mraz in sneg, žita dosti prek in prek.
- ▶ Če na zmrzlo zemljo sneg zapade, snopi bodo kakor klade.

Kakšno bo prihodnje leto

- ▶ Grudna suh veter piska, poleti po suhi pomladi suša pritiska.
- ▶ Kadar v adventu jug hladi, drugo leto dosti sadja rodi.
- ▶ Konec grudna huda zima, veter brije, hudo leto oznanjuje.

Mraz bo v januarju

- ▶ Če se zmrzlina grudna ne odtaja, prosinca še hujši mraz prihaja.

Vremenski obeti po dnevih

4. december **Barbara**

Napove, koliko bo snega v prihajajoči zimi

- ▶ Če je prvi teden v adventu mraz, trajal bo ves zimski čas.
- ▶ Če se vidi na Barbaro strnišče na njivi, se bo videlo celo zimo (ker bo malo snega).

Ščip bo nastopil v četrtek 8. decembra ob 05:09. uri.

Vremenski obeti: Viharno vreme na bo prinesla Barbara. Burja in krivec bosta gospodarila prvi teden v adventu. Snežilo bo do nižin. Kar precej snega bo zametlo. Letošnja zima bo bolj mokra in snežena kot zime zadnjih let.

13. december **Lucija** *Napoveduje povprečno vreme po mesecih in s tem tudi, kakšno bo vreme prihodnje leto.*

- ▶ *Lucija krati dan, to ve vsak faran.*
- ▶ *Dnevi od Lucije do božičnega dne (od 13. do 25. 12.) vreme vseh mesecev oznane.*

Zadnji krajec bo nastopil v soboto 16. decembra ob 09:59. uri.

Vremenski obeti: Zadnji krajec bo prinesel mešano vreme. Dež pomešan s snegom bo držal vse do božiča.

21. december **Tomaž**

- ▶ *Ta dan sedi vsak mož doma, ne hodi dalje, kot se govno zvalja.*

Mlaj bo nastopil 23. decembra ob 11:17. uri.

Vremenski obeti: Zelo mrzlo bo. Mrzli vetrovi bodo motili božične praznike. Vse kaže, da bodo v prihodnjem letu pihali kar močni pretežno severni in vzhodni vetrovi.

Vremenski obeti za to zimo

- ▶ *Kolikor bliže božič mlaja, tolako hujši mraz prihaja.*
- ▶ *Polna luna okrog božiča južno nam zima zapriča.*

Veter čez vse leto napove

- ▶ *Kakršna sapa vleče na sveti večer, taka bo vlekla vse leto.*

Mokro poletje bo

- ▶ *Če na božič dežuje, prihodnje leto močo oznanjuje.*

Ivje, ledene sveče obetajo ...

- ▶ *Kolikor ivja se o božiču na vejah blesti, tolako sadja prihodnje leto dozori.*
- ▶ *Če o božiču led visi raz veje, velika noč se v soncu smeje.*

Zelen božič

- ▶ *O božiču zeleno, za veliko noč sneženo.*
- ▶ *O božiču za steno (zunaj na soncu), o veliki noči za pečjo.*

In še ena hudomušna o življenju iz ljudske zakladnice

- ▶ *Dež in veter pred božičem koplje jamo rad mrličem.*

Prvi krajec bo nastopil 30. decembra 2022 ob 02:22.

Vremenski obeti: Viharno vreme s snegom bo oznanilo novo leto 2023. Precej snega bo zamedlo. In držalo vse do sv. treh kraljev 6. januarja 2023, ko bo počasi zima začela izgubljati svojo moč. V prvem tednu prihodnjega leta bo dosegla svoj vrh.

Do leta 2023 je še daleč, vendarle pogledjmo še v prva dva meseca v tem letu

Januar 2023

Ščip bo nastopil 7. januarja ob 02:08.

Vremenski obeti: sneženju bo sledilo nekaj spremenljivih dni. Po snežnih dneh v začetku, se bo prikazalo sonce za dan ali dva, potem pa bo potegnilo na jug. Poledica in plundra bosta kazili zimsko vzdušje.

Zadnji krajec bo nastopil 15. januarja ob 03:13. uri.

Vremenski obeti: Po nekaj dneh z mrzlim dežjem se bo zvedrilo in pritisnil bo hud mraz.

Mlaj bo nastopil v ponedeljek 20 januarja ob 03:09. uri.

Vremenski obeti: Pritisnil bo še hujši mraz. Možni bodo zastoji v prometu, dobavi elektrike, oskrbi z vodo in drugimi nevšečnostmi.

Prvi krajec bo nastopil v 28. januarja ob 11:18. uri.

Vremenski obeti: Iznenada se bo obrnilo na jug. Pričelo bo deževati. Stopljeni sneg in dež bosta povzročila velike poplave. Ker je zemlja še mrzla bo sledila tudi poledica.

Februar 2023

Ščip bo nastopil 6. februarja ob 02: 08. uri.

Vremenski obeti: Leden dež bo še naprej kvaril razpoloženje. Vmes bo tudi snežilo.

Zadnji krajec bo nastopil 14. februarja opolnoči.

Vremenski obeti: Zapihal bo jugozahodnik in prinesel nekaj toplejših dni, vendar ne dovolj za pomladansko upanje, saj bo še precej mrzlo.

Mlaj bo nastopil 20. februarja ob 03:05. uri.

Vremenski obeti: Še bo mrzlo. Sneg se bo menjaval z ledenim dežjem.

Prvi krajec bo nastopil 27. februarja ob 04:05. uri.

Vremenski obeti: Otoplilo se bo. Dež bo prijetno osvežil sedaj že kopne travnike. Prvi znanilci pomladi so že zunaj. Na cestah pa je zjutraj še vedno možna poledica.

Marec 2023

V prve marčevske dni nas bo popeljal ščip, ki bo nastopil 7. marca ob 08:40. uri.

Vremenski obeti: Prvi močnejši sončni dnevi nas bodo popeljali v prvi pomladanski mesec.

Veliko zdravja in sreče v novem letu vam želim pa še lepo vreme za povrh.

Mag. Dušan Kaplan

Vremenska pratika 2022

Zbral in priredil: Mag. Dušan Kaplan

Oblikovanje:

Tisk: Srednja medijska in grafična šola Ljubljana

Naklada: 100 izvodov

Ta pratika je posvečena lepotam Slovenije,

lepoti slovenskega jezika in

modrostim naših dedov

Izdajo Vremenske pratike je finančno podprla Občina Bloke. Zanj župan Jože Doles. Iskrena hvala.

Na Blokah, decembra 2021.

FRAGMAT